

→ 4. lpp.

Sestais festivāls **Teātris ir visur Kuldīgā** – šoreiz mazliet citāds.

Svētkus izdzied un izdejo

Dziesmu un deju svētku tiešraidē LTV – Zitas Serdantes vadītie kolektīvi *Stariņš* un *Venta*. Uzmundrinot jaunākos dejotājus, viņa teica: „Jūs esat paši mazākie, bet jums ir visgrūtākā deja. Jums izdosies!”

Kopš sestdienas Latvijas Televīzija sāk atspoguļot Latvijas Skolu jaunatnes dziesmu un deju svētku norises. Tās sākās ar atklāšanas tiešraidēm no vairākām pilsētām, tostarp no Kuldīgas.

Filmēšanai bija izvēlēts laukums Pārventā pie kafejnīcas *Riverside*, jo dalībniekiem aiz muguras varēja vērot gleznaino Ventu un veco ķieģeļu tiltu. Dziedošo un spēlējošo vajadzībām jau piektdienas vakarā uzlieta skatuve, dejotājiem iekārtots speciāls laukums. Pasākumā *Svētki esam mēs*, ko varēja vērot LTV tiešraidē, no Kuldīgas piedalījās Zitas Serdantes vadītais kultūras centra bērnu deju kolektīvs *Stariņš* (1.–2. un 3.–4. klašu grupas) un Tautas deju ansamblis *Venta*, arī Kuldīgas 2. vidus-

skolas 4.–9. klašu koris diriģentes Janas Paipas vadībā. Kopumā te ieradās 19 kolektīvu arī no Ventspils, Talsiem, Aizputes, Liepājas, Grobiņas, Rucavas, Tukuma, Kolka un Krotas. Kā moderatore starp tiešraides priekšnesumiem no Kuldīgas bija Nansija Garkalne.

XII Latvijas Skolu jaunatnes dziesmu un deju svētkiem vēltus raidījumus LTV piedāvās līdz 6. novembrim.

Alberta Dintera teksts un foto
Vairāk foto: www.kurzemnieks.lv.

Konkursi brīvam brīdim.

→ 10. lpp.

Arvien populārāka kļūst **izglītība ģimenē jeb mājmācība vai arī tālmācība**. Tās nav attālinātas mācības kā pandēmijas laikā – tajās liela daļa atbildības ir vecākiem.

→ 8. lpp.

SAVĀ ARODĀ. „Agrāk sociālais darbinieks pagastā kā universālais kareivis pārzināja un darīja visu. Tagad esam specializējušies,” skaidro **Dina Šimpermane**.

→ 8. lpp.

Piektdien, 24. septembrī:

- Viesos pie uzņēmējiem.
- Kreiļa komandas biedrs Karalis Lauva.
- Kas jauns Kabilē.
- Tēlnieces izstāžu zālei – 20.

REDZĒJUMS

Dažiem pedālis jāpiespiež

No 16. septembra Latvijā policija veselu nedēļu pastiprināti ķer tos, kuri uz ceļiem jūtas kā sacīkšu trasē un pārkāpj ātruma ierobežojumu. Šādas akcijas bijušas arī iepriekš, un rezultāti ir kā nu kuru reizi. Man bijusi iespēja tajās piedalīties un kopā ar policistiem uz šosejām padežurēt, aprunāties ar piekertajiem ātruma pārkāpējiem.

„Ceru, ka drošības nedēļā likumsargi sāks pievērst uzmanību arī tiem, kuri brauc ar samazinātu ātrumu, izskaidros riskus, kādi viņu braukšanas stila dēļ var rasties. Avārijas nenotiek tikai pārgalvības un ātruma dēļ.”

Skaidrs, ka ātrumu pārkāpt nav labi, bet šoreiz – par tiem, kuru braukšanas stilu arī var uzskatīt par agresīvu, jo uz lielceļa viņu auto pārvietojas ne ātrāk par 70 km/h. Jā, lēnī braucēji. Zinu, ka, šo izlasot, daudzi cels pretenzijas: pašam nav ko skriet. Es tomēr aicinātu padomāt tos, kuri kādu iemeslu dēļ nevar transporta plūsmā iekļauties. Iedomājieties, ka ir cilvēki, kuri braukšanai no punkta

Alberts Dinters

A uz punktu B ielānojuši laiku. Vienalga, vai pa pilsētas ielām vai šoseju. Ir saplānots papildu laiks, ja nu kas, bet pa ceļam gadāties jūs, kuru braukšanas ātrums nepārsniedz 70–80 km/h, lai gan zinām, ka parasti ātrums uz lielceļiem ir 110 km/h. Tā ir, un te nav, ko slēpt. Kolonna virzās un atduras pret jums, jo apdzīt nereti ir grūti. Pāris kilometru braukšana ir palēnināta, mēģinājumi kaut kā apdzīt nereti ir bīstami, un pēcāk nokavētais laiks jāiedzen. Jā, jūs turpināsit braukt savā stilā, bet citiem nāksies steigties. Jā, iespējams viņus noķers policija, jo viņi būs nekautnīgie ātruma pārkāpēji un policiju neinteresēs tas, ka patiesais iemesls ir jūsu braukšanas stils. Bet jums būtu jānobrauc ceļa malā un autokolonna, kas izveidojusies aiz jums, jāpalaiž garām, tad ceļš jāturpina (starp citu, tas attiecas arī uz traktoristiem un citiem lēngaitas transportlīdzekļiem). Bet, nē, jūs spītīgi turpināt ceļu, iekrampējies stūrē. Jā, ir arī tie, kuri pa pilsētu brauc ar 30 km/h, lai gan atļauti 50 km/h.

Ja policija un Ceļu satiksmes drošības direkcija aicina ātrbraucēju aizdomāties par savu braukšanas stilu, es uzskatu, ka šādi būtu jāvērsas arī pie lēnbraucējiem, jo visi esam satiksmes dalībnieki.

TRĪS PAR VIENU

Līdz 22. septembrim arī Latvijā norisinās Eiropas Ceļu policijas tīkla *Roadpol* akcija *Drošības dienas*. Galvenais vēstījums: „Paliec dzīvs – izglāb dzīvības!” Tās mērķis ir panākt, lai šajā laikā uz ceļiem nebūtu neviena satiksmes negadījuma ar bojāgājušajiem un smagi ievainotajiem. Akcija notiek reizi gadā.

Vai tā dod vēlamo rezultātu?

Vai pārējā laikā policija satiksmi uzrauga pienācīgi?

IKDIENĀ JĀĶER VAIRĀK

1. Jānis Liepiņš, tālbraucējs šoferis:
– Es uzskatu, ka vienreizējās akcijas neko nedod vai ieguvums ir mazs. Jāstrādā ikdienā, intensīvi uzraugot, kas uz ceļiem notiek, nevis tikai reizi gadā. Ātruma pārkāpēji paradumus nemainīs, un diez vai akcija liks viņiem aizdomāties. Un tā būs pārkāpēju mazākā daļa, kam tas būs iemesls piebremzēt. Man ar auto iznāk braukt bieži. Lai

likumsargi piedod, bet reti es esmu redzējis, ka policija ķert ātrumpārkāpējus. Jā, ir ne-trafarētās ekipāžas, bet tās vadītāji neredz. Manuprāt, daudz efektīvāk ir ar traftarētu auto dežurēt ceļa malā. Tāpat kā fotoradari tas liek visiem sabremzēt un, iespējams, kādam pat aizdomāties, ar kādu ātrumu viņš brauc. Tad jau labāk atstāt radaru tīklu, jo pirms tiem visi kļūst godīgi braucēji.

PLĀKSTERIS MIRONIM

2. Pauls Timrots, TV personība, satiksmes drošības eksperts:

– Nekas slikts no tās akcijas nenotiks – lai jau rīko, bet totāli trūkst policijas darbinieku, un tā ir daudz lielāka bēda nekā akcijas šurp vai turp. Ar tām var aizsmērēt atskaites, bet skaidrs, ka uz ceļa acīmredzami trūkst

policijas mašīnu. Te ar akciju nebūs līdzēts. Vajag normālu algu un normālus darba apstākļus, lai cilvēki nāk un strādā. Pagaidām darbiniekos ir milzīgs iztrūkums, un akcija ir kā mironim plāksteris. Jāpiedalās jau ir, jo piedalāties arī NATO akcijās, lai gan neesam nekādi šāvēji un tankisti.

AKCIJAS TOMĒR VAJAG

3. Gatis Rožkalns, Kuldīgas autoskolas pārstāvis:

– Šādām akcijām jābūt, un es esmu tikai *par*. Nemāku spriest, cik tā ir efektīva, jo man nav datu, bet tādām jābūt. Man visu laiku atmiņā ir tas, ko mācīja Rīgas Tehniskajā universitātē. Ja cilvēks ar auto, braucot ar 30 km/h, uztriecas virsū stāvošam šķērslim, tad viņa rokām uz stūres jāiztur 100 kilogramu liels spiediens. Iedomājies, ka uz izstieptām rokām uzmet 100 kg stieni! Tad varam parēķināt, kāda ir slodze, braucot ar

70, 90 vai 120 km/h.

Tā ir laba lieta, ka mēs pēc iespējas ātruma pārkāpšanu ierobežojam. Arī fotoradari izdara lielu daļu darba. Pat tad, ja korpusā kameras iekšā nav, šoferi tāpat piebremzē. Rallijam vieta ir trasē. Ļaunprātīgos ātruma pārkāpējus vai nu pamazām izķer, vai arī viņi nositas. Ja šādas akcijas būtu biežāk, sabiedrība tomēr vairāk aizdomātos. Ja cilvēks uz koplietošanas ceļa brauc tā, ka apdraud citus, nekā cits neatliek.

Alberts Dinters

FOTOKOMENTĀRS

„Pieniņš ir, katliņš ir, tikai malka jāgādā...” dungo Kate, uz pikniku gaidot pārējās četras.

Lailas Liepiņas teksts un foto

MANUPRĀT

Būsi patiesi priecīgs – būsi arī vesels

Nesen pirmo reizi apmeklēju homeopāti un, atbildot uz jautājumu, vai esmu salīga vai ne, sapratu, ka esmu pa vidu. Nevaru izturēt pārāk lielu karstumu vasarā, tāpat man nepatīk auksts, slapjš un drēgns laiks. Patiesībā jau dzīvojam fantastiskā vietā, kur ir četri dažādi gadalaiki, bet ķermenim brīžiem pārāk grūti izskraidīt līdzī to mainīgajam garastāvoklim. Nu, piekritīsi, ka vienas dienas laikā latvietis var uz savas ādas izjust visus četrus gadalaikus. Un tā ir spriedze ne tikai ķermenim, bet arī garam. No rīta, piemēklējot bērniem drēbes uz dārziņu, var teju sajukt prātā... Jāliek maisā vismaz trīs apģērbi un apavu varianti, lai nebūtu par aukstu vai karstu. Prāta nemiers ārkārtīgi nogurdina. Pie homeopātes devos ar cerību stiprināt savu un bērnu imūno sistēmu un pasargāt mūs no rudens un ziemas slimībām, jo tā īsti nekad nav palīdzējuši ne klepus sīrupi, ne deguns pilieni. Katram palīdz kas savs. Ir tik daudz veidu, kā par veselību rūpēties, taču galvenais, kas palīdz man, ir ticība tam, ko daru. Iespējams, tāpēc zāles neiedarbojas, jo īsti nav tām ticības. Ja jūtu, ka nāk virsū kāds nelabais, uzsildu avenū ievārijumu ar medu, apēdu trīs karotes un esmu atkal zirgā. Neuzskatu, ka slimoju bieži, – varbūt vienreiz gadā, kad ir lielas pārmaiņas, daudz darba un stresīgs pa virsu. Labākā kombinācija, kā saslimt, ir slikts emocionālais stāvoklis, tad arī imūnsistēma ir novājināta. Un tad baciļi pielīp kā magnēts. Tāpēc svarīgi rūpēties par prieku un savu garu. Dzīvosim augstā frekvencē, lai pasargātu sevi no slimībām!

Katrīna Blaua

GRIBU ZINĀT

Kur Kuldīgā atrodas E.Gulbja laboratorija?

E.Gulbja laboratorija darbojas divās vietās. Liepājas ielā 34 (virs pasta) tā strādā darbdienās no 8.00 līdz 16.00, savukārt Aizputes ielā 22, Kuldīgas slimnīcas 1. stāvā, – darbdienās no 8.00 līdz 18.00. Abās vietās var nodot asinis un citu analīžu materiālu, saņemt atbildes, ir laboratoriskie izmeklējumi, diagnostika. Tālr. 63322830.

Amanda Gustovska

RUNĀ SPECIĀLISTS

Par internetu novados nav skaidrības

Guntars Krasovskis, Latvijas Pašvaldību savienības informācijas un komunikācijas tehnoloģiju padomnieks

Darba un privātā dzīve mūsdienās ir ļoti atkarīga no ātra un stabila interneta. Un tā loma nākotnē tikai pieaug.

Dzīve pandēmijā veicinājusi iedzīvotāju interesi par pārvākšos no galvaspilsētas uz attālākām vietām. Agrāk viens no pamatnoteikumiem, izvēloties dzīvesvietu ārpus Rīgas, bija laba infrastruktūra, bet tagad sarakstā vienu no pirmajām pozīcijām ieņem ātrs un stabils internets, ko novados nodrošināt ir izaicinoši.

Lai novērstu Covid-19 krīzes radītos zaudējumus, atjaunotu ekonomiku un palīdzētu visai sabiedrībai jaunajiem apstākļiem pielāgoties, Finanšu ministrijā izstrādāts un Eiropas Komisijai

iesniegts arī Latvijas Atvēršanas fonda plāns, kurā atbalsts paredzēts arī digitālās transformācijas jomā. Taču vai mēs šobrīd to ieguldīt, domājot ilgtermiņā un nodrošinot visiem ātru un stabili internetu?

Ja atskatāmies uz iepriekš realizēto 62 miljonus vērtu platjoslas interneta projektu, kurā tika izbūvēti *vidējās jūdzes* pieslēguma punkti, tad redzam, ka pietrūkst noslēdzošo soļu, kas interneta pieejamību veicinātu.

Brīdī, kad *vidējā jūdze* tika ierīkota, pašvaldībām bija jānodrošina telpas, apsaimniekošana un jāinvestē savi līdzekļi, taču realitātē optikas skapis stāv aiz slēgtām durvīm un netiek izmantots.

Daudzviet, pat pilsētās, ar pašreizējo tīkla un iekārtu darbību, bāzes torņu un klientu skaitu netiek nodrošināts pats interneta ātruma minimums, kas ir 100 Mb/s. Nemas nerunājot par to, ka būtībā standarts jau desmit reizes ir audzis līdz 1 Gbit/s.

Kvalitatīvu mācību labad katrā skolā jābūt stabilam augstas veiktspējas pieslēgumam un sakārtotam iekšējam tīklam.

Nākotne jāveido šobrīd. Jāsāk ar infrastruktūru, jo tikai tā varam

uz nākotni skatīties droši un plānot reģionālās attīstības aspektus. Tieši tāpat kā vajadzīgi ceļi, lai pārvietotos, ir vajadzīga sakaru infrastruktūra, lai uz tās bāzes varētu šo teritoriju attīstīt.

Psihologi apgalvo, ka kompromiss ir vissliktākais no vienošanās veidiem, jo no situācijas izejam tā, ka abas puses ir neapmierinātas – neviena nav ieguvusi to, ko kārojusi. Taču, no otras puses, tas ir vienīgais iespējama veids, lai tomēr sēstos pie galda, meklētu saskares punktus un uz tiem balstītu sadarbību. Kopā jāiet uz valstisku politiku, jāmeklē finansējums un jāveido iespējas ilgtermiņā attīstībai. Finansējums beigsies, un, ja nebūs tālāka plāna, ko iesāksim pēc tam? Pašiem mums budžetā šādu sadaļu nav. Neviena pašvaldība nebūs finansēta tik spēcīgi, lai *pēdējās jūdzes* izbūvi uzņemtos tikai uz saviem pleciem.

Ja neradīsim iespēju nolikt malā individuālas ambīcijas un neizveidosim kopīgu un uz attīstību orientētu stratēģiju, kurā iesaistīta valsts, pašvaldības un komersanti, tad arī pēc Atvēršanas fonda izmantošanas paliksim ar noputējušām optikas kastēm aiz aizslēgtām durvīm.

LASĪTĀJS VAICĀ

Kā sazināties ar bāriņtiesu?

Kopš 1. septembra jaunā sastāvā darbu sākusi Kuldīgas novada bāriņtiesa. Kā apmeklētjumam pieteikties, jautā kāda *Kurzemnieka* lasītāja.

Vārds, uzvārds	Vieta	Darba laiks	Tālrunis
Liene Lācekle, bāriņtiesas priekšsēde	Kuldīga	Pirmdien 15.00–18.00 Ceturtdien 9.00–12.00	63350144 27875549
Ilze Medniece, priekšsēdes vietniece	Kuldīga	Pirmdien 10.00–12.00 Ceturtdien 14.00–16.00	27869194
	Padure	Pirmdien 14.00–17.00 Ceturtdien 9.00–2.00	
Skaidrīte Jurevska, bāriņtiesas locekle	Kuldīga	Pirmdien 15.00–18.00 Ceturtdien 9.00–12.00	27020948
	Kurmāle	Pirmdien 10.00–12.00 Ceturtdien 13.00–15.00	
Dina Kaminska, bāriņtiesas locekle	Gudenieki	Pirmdien 10.00–12.00 Ceturtdien 13.00–15.00	27830370
	Alsunga	Pirmdien 15.00–17.30 Ceturtdien 9.00–12.00	
Aiga Saulgrieze, bāriņtiesas locekle	Kabile	Pirmdien 8.00–12.00 Ceturtdien 13.00–15.00	29438220
	Vārme	Pirmdien 14.00–16.00 Ceturtdien 9.00–11.00	
Santa Zēlava, bāriņtiesas locekle	Laidi	Pirmdien 12.00–14.00 Ceturtdien 13.00–15.00	22008707
	Raņķi	Pirmdien 15.00–17.00 Ceturtdien 10.00–12.00	
Kristīne Pelce, bāriņtiesas locekle	Turlava	Pirmdien 15.00–17.00 Ceturtdien 10.00–12.00	20240443
	Snēpele	Ceturtdien 13.00–15.00	
Alda Grīna, bāriņtiesas locekle	Pelči	Pirmdien 15.00–17.00 Ceturtdien 8.00–9.30	26149851
	Renda	Pirmdien 8.00–11.00 Ceturtdien 14.00–16.00	
Daiga Kūma, bāriņtiesas locekle	Kuldīga	Pirmdien 9.00–12.00 Ceturtdien 14.00–17.00	20236089
	Rumba	Ceturtdien 10.00–12.00	
Antra Eisaka, bāriņtiesas locekle	Skrunda Skrundas pagasts	Pirmdien 9.00–12.00 14.00–18.00 Ceturtdien 9.00–12.00	28306821
Ina Meistere, bāriņtiesas locekle	Rudbārži	Pirmdien 9.00–11.00 Ceturtdien 13.00–16.00	29378621
	Nīkrāce	Pirmdien 14.00–17.00 Ceturtdien 9.00–11.00	
Ingrīda Dīriņa, bāriņtiesas locekļa palīdzē	Ēdole	Pirmdien 14.00–17.00 Ceturtdien 8.00–12.00	22013267
	Īvande	Ceturtdien 14.00–16.00	

GRIBU ZINĀT

Vai Kuldīgā kaut kur var saremontēt pulksteni?

Diemžēl neizdodas atrast vietu, kur to dara. Ja lasītāji zina, kur Kuldīgā pulksteņus labo, informējiet, lūdzu, mūs e-pastā: redakcija@kurzemnieks.lv!

Amanda Gustovska

PĒC PUBLICĒTĀ

Kādam būt ģerbonim?

Kurzemnieks saņēmis vairākas atsauksmes pēc raksta par Kuldīgas novada ģerboni.

Jānis raksta: „Tiesa – grūti izlemēt. Tilts, zivis un citi simboli jau ir vairāk vai mazāk zināmi un saprotami. Ja skaita pēc 1905. gada revolūcijas piemiņas plāksnēm, tad

arī nemiers būtu jāliek ģerbonī. Bet ir lietas, ko var salikt kopā, – Kurzemes hercogisti, hercogu Jēkabu un zudušo komtura, varenās ordeņvalsts pili. Varbūt derētu pat pils daba, kāds fragments ar domu kādreiz zināmo atjaunot. Kuldīga jau sākās toreiz.”

Anda šo tēmu pārrunājusi ģimeņē, un secinājums bijis: lai paliek Katrīna. „Tā tik ļoti iederas un atbilst!” viņa saka. Arī Dora ir par Katrīnas atstāšanu, jo Kuldīgu viņa izjūtot kā sievieti – lepmu, brīvu un skaistu, un to vislabāk simbolizē Katrīna, nevis vēsās zivis.

AKTUĀLAIS JAUTĀJUMS

Vai lasāt dzeju? Varbūt jums ir mīļākais dzejnieks vai dzejolis?

Rudīte Prauliņa, pensionāre:

– Mēs ar vīru neesam pārāk dzejiski, mūs vairāk interesē bites. Atbraucām no Tukuma uz Kuldīgu ciemos pie viena biteniekā. Skolas laikos, protams, dzeju lasīju daudz, bet tas bija tik sen, ka vairs īsti neatceros.

Tukumā ir skaists dzejas pasākums *Sirds uz perona*. Šogad ne, bet pirms pāris gadiem biju – pēc tam uz perona palika skaisti zīmējumi. Ja jādodom par dzejnieku, tad pirmais, kurš nāk prātā, protams, ir Rainis – kurš gan cits? Mēs ģimeņē esam nedaudz dziedātāji, tad no Aspazijas ņemam tekstus un dziedam. Vēl atceros vienu Plūdoņa rindiņu, ko parasti ar mazbērniem skaitām pie eglītes Ziemassvētkos: „Uz visiem kokiem mežā jauns guļ sniegs.” Tālāk gan vairs neatceros.

Baiba Zommere, pārdevēja:

– Dzeju lasu minimāli, tikai tad, kad vajag kādu apsveikt, – tad internetā meklēju kādu pantiņu. Man ļoti patīk Ārija Elksne. Mammai ir daudzas viņas dzejas izlases. Par Dzejas dienām dzirdējusi esmu, bet pati nekad neesmu apmeklējusi. Bet nu nekad nesaki *nekad!*

Silvija Bandere, pensionāre:

– Par Dzejas dienām esmu dzirdējusi, bet pēdējā laikā nav sanācis apmeklēt. Esmu no Tukuma un zinu, ka mums notiek skaisti pasākumi, vēltīti dzejai. Pirms diviem gadiem biju pasākumā *Sirds uz perona*. Tiem, kurus dzeja interesē, šādi pasākumi vienmēr rada labas izjūtas. Es to

lasu jau no jaunības dienām. Man ir daudz mīļāko dzejnieku, bet pats galvenais ir Aleksandrs Čaks. Patīk arī Imants Ziedonis un Ojārs Vācietis. Esmu pat dzīvus redzējusi – gāju uz tikšanos ar viņiem. Mēģinu apmeklēt visus pasākumus, kas saistīti ar dzeju, bet šajā laikā iznāk maz. Tāpēc lasu dzeju presē, arī internetā, jo daudz kas pārgājis digitālajā vidē. Tomēr priekšroku dodu grāmatām.

Elīna Marija Godvane, skolniece:

– Mums skolā bija uz lapas jāuzraksta kāds sev tīkams dzejolis, jānolasa klases priekšā un jāpastāsta, kāpēc izvēlējāties tieši šo. Izvēlējos Ārijas Elksnes dzejoli, bet nosaukumu neatceros. Stāsts bija par mīlestību. Es dodu priekšroku izglītojošai literatūrai, ne dzejai. Ziemassvētkos vienmēr skaitu *Sidraba mēnessiņu*.

Daiga Laterere, lektore:

– Šogad biju uz Dzejas dienu Piltenē. Izjūtas ļoti jaukas. Paši gatavojām paliktnišus, skaitījām dzeju un atcerējāmies Imantu Ziedoni un Knutu Skujenieku. Tagad ir daudzi jauni dzejnieki. Un man patīk dzeju lasīt atkarībā no noskaņojuma. Es vadu kāzas, līdz ar to galvā pirmie nāk dzejoļi kāzu tematikā. Piemēram, šis Ojāra Vācieša dzejolis: „Nav nekā lielāka, nav nekā svētāka, /Kad kopā sakusušas debesis un zeme zied./ Un tur pa vidu – jūsu mīlestība iet./ Jūs baltu dvēseli zem kājām viņai pakļāji.”

Mārcis Zēbergs, inženieris:

– Dzejoļus daudz nezinu, bet pirmais, kas nāk prātā no bērnības laikiem, ir *Mēnessiņš čigāniņš*. Dzejas dienas neesmu apmeklējusi. Es dzeju nelasu – tas nav priekš manis. Rakstnieki, kas nāk prātā, ir Kārlis Skalbe un Margarita Stāraste. Bet šī tiešām nav tēma, kurā orientējos.

Katrīna Blaua, Jāņa Silīna foto

ES ZIŅAS

Fon der Leienas runa par stāvokli ES

15. septembrī Eiropas Komisijas (EK) priekšsēde Urzula fon der Leiena teica gadskārtējo runu, kurā sniedza atskatu uz pagājušo gadu, kā arī iezīmēja nākamā gada politiskās prioritātes. Viņa akcentēja panākumus, ko Eiropas Savienības (ES) valstis gūst, turoties kopā. Tas ļāvis stāties pretī veselības, ekonomiskām un klimata krīzēm. Pateicoties sadarbībai, radītas vakcīnas, ES pilnībā potēti vairāk nekā 70% pieaugušo, radīts digitālais sertifikāts, programmas *Next Generation EU* līdzekļi tiks ieguldīti gan īstermiņa ekonomikas atveseļošanā, gan ilgtermiņa labklājībā.

U. fon der Leiena pievēra uzmanību arī digitālās jomas attīstībai, sociālā taisnīguma veicināšanai, nodrošinot labas darba vietas, taisnīgus darba apstākļus, labāku veselības aprūpi, līdzsvaru starp darbu un privāto dzīvi, cīņu pret nodokļu nemaksāšanu. Arī pārejai uz zaļo ekonomiku jābūt taisnīgākai, lai no pārmaiņām neciestu mazāk turīgie.

EK ierosina nākamo kā Eiropas jaunatnes gadu un piedāvā veidot programmu *ALMA*, kas jauniešiem ļaus iegūt pagaidu darba pieredzi citā dalībvalstī. Tā darbosies līdzīgi programmai *Erasmus*, taču uzsvars būs uz darba pieredzi.

Attiecībā uz ES ārpolitiku skanēja aicinājums padziļināt partnerību ar tuvākajiem sabiedrotajiem, ieguldīt gudras investīcijas citviet pasaulē, sniegt atbalstu afgāņu tautai, kā arī veidot kopīgu Eiropas aizsardzības savienību.

Īpaši tika izcelti notikumi pie robežas ar Baltkrieviju, norādot, ka pret Minskas režīma manipulācijām nedrīkst izturēties ar toleranci un Eiropai jāturpina Lietuvu, Latviju un Poliju atbalstīt. Vienlaikus EK priekšsēde norādīja, ka jārod kopsaucējs, kā migrāciju pārvaldīt, citādi Eiropas pretinieki turpinās to izmantot saviem mērķiem.

Digitālās desmitgades ceļš

EK nākusi klajā ar iniciatīvu *Digitālās desmitgades ceļš*, kas ir konkrēts plāns, kā līdz 2030. gadam panākt sabiedrības un ekonomikas digitālo pārkārtošanos. Tā pamatā būs ikgadēja sadarbība ar dalībvalstīm, lai attīstītu digitālās prasmes, infrastruktūru, uzņēmumu un publisko pakalpojumu digitalizāciju. Pandēmija ir akcentējusi, ka ilgtspējīgai un pārticīgai nākotnei galvenā nozīme ir ciparu tehnoloģijām – krīze parādīja šķirtni starp digitāli attīstītiem uzņēmumiem un tiem, kas tādus risinājumus vēl nav ieviesuši, kā arī izgaismoja plaisu starp labu savienojumu pilsētās pretstatā laukiem un citiem attāliem apgabaliem. Digitalizācija paver daudz iespēju Eiropas tirgū, kurā pērn bija vairāk nekā 500 000 kiberdrošības un datu ekspertu vakanču.

Informāciju sagatavoja *Europe Direct* Kuldīgas centrs

Teātra mums apkārt netrūkst

Skatuves mākslas festivāls *Teātris ir visur Kuldīgā* aizsākās pirms sešiem gadiem, bet šogad programma veidota tā, lai mazākajiem un lielākajiem skatītājiem piedāvājums būtu pieejams gan dažādās vietās, gan formās.

Meistarklasē *Runā ar iedvesmu* aktrise, skatuves runas konsultante Zane Daudziņa strādāja ar vairāk nekā 20 interesentiem – dažādu paaudžu un profesiju pārstāvjiem. Visi piekrita pedagoges teiktajam, ka runas māksla ir ne vien teātra, bet arī ikdienas dzīves daļa. Pie Z. Daudziņas mācās skolotāji, pašdarbības kolektīvu, dažādu ceremoniju vadītāji u.c.

Kuldīdznieka Jāņa Šmēdiņa komandas biedrs Aleksandrs Samoilovs jeb Karalis Lauva aizvadīja volejbola meistarklasi *Partnerība laukumā*, kas bija dāvinājums sporta skolas volejbolistiem. Viņš saka: „Teātris ir atrodams ikvienā situācijā, arī sportā, kur svarīgs komandas spēks, tāpēc, lai sasniegtu rezultātu, attīstīt partnerības iemaņas ir būtiski.”

Pirmoreiz festivāls notika bijušajā pienotavā Mucenieku ielā (ēkā, kur vēlāk bija metālapstrādes cehs un kas top par Demokrātijas kvartālu). Ar diplomdarba izrādi *Pagaidām Godo* (pēc Semjuela Beketa lugas *Gaidot Godo* motīviem) viesojās Latvijas Kultūras akadēmijas absolventi – jaunie Valmieras teātra aktieri. Vecā ražotne, kurā vēl palikušas

Vēl viena festivāla *Teātris ir visur Kuldīgā* tradīcija ir iespēja ziedot īpašam mērķim. Šogad aktrises Rēzijas Kalniņas un ģitārista Kaspara Zemīša dziesmas un mūzikas programma *Bridis pēc vakariņām* notika Sv. Annas baznīcā, un saziēdota tiks tās jumta remontam.

metālceha iekārtas, bija atbilstoša izrādei bez samākslotām dekorācijām, kas aicināja šķetināt varoņu pārdomas. Netika uzsvērts, par ko tieši atbilde jārod. Katram skatītājam, iespējams, tā

atšķīrās, bet garlaicīgi nebija.

Kafejnīcā *Circus* varēja noskatīties Aleksandram Čakam veltītu M.Čehova Rīgas krievu teātra izrādi *Čaks. Rīga. Sieviete*. Vitālijs Jakovļevs un Veronika Plotņikova emocionāli izspēlēja slavenā dzejnieka biogrāfiju. Skatītāji smējās, piesita kāju jautrajos mūzikas ritmos un raudāja, kad beigās iemīļotā dzejnieka dzīve izdzīsa.

Festivālu noslēdza pianista Vestarda Šimkus koncerts *Ferencam Listam – 210* Mākslas namā. Sev mīļajā atpūtas pilsētā Kuldīgā viņš uzstājās pirmoreiz. Pirms ieskanējās flīģelis, mūziķis sacīja, ka vēl divas lietas šajā reizē notiekot pirmoreiz: Covid-19 dēļ skatītājiem, kas drīkstēja ierasties tikai ar sertifikātiem, viņam jāspēlē aiz norobežojuma (mākslinieks ir pret diskrimināciju), un tas jādara vienā telpā ar gleznotāja Kristapa Zariņa darbiem, par kuriem tēmas dēļ V.Šimkus izteicās ironiski. Tomēr pieci 19. gadsimta romantisma laikmeta ungāru komponista F.Lista darbi arī šādā atmosfērā izskanēja savilņojoši, un klausītāji ar ovācijām izlūdās vēl sesto.

Plašāk par festivālu lasiet 28. septembra pielikumā *Kas kultūrā Kurzemē* jeb 3K.

**Inta Jansone, Daina Tafelberga,
Katrina Blaua
Lailas Liepiņas foto**

Covid-19 saslimstība pieaug

Kuldīgas novadā saslimstība ar koronavīrusu neatlaidīgi turpina pieaugt, vēsta atvērto datu portāls *Data.gov.lv*.

19. septembrī kopš jaunā novada izveides kopumā konstatēti 245 inficēšanās gadījumi. Pirms nedēļas līdz 12. septembrim tādi bija 163, tāpat septiņās dienās skaits audzis par 82 jauniem gadījumiem. Savukārt 14 dienu kumulatīvais rādītājs (uz 100 tūkstošiem iedzīvotāju) pakāpies no 95 līdz 143.

Alberts Dinters

NO KĀRTĪBAS SARGĀTĀJU IKDIENAS

Nozog reklāmas stendu, guļ dievnamā, atbēg no Rīgas

Stāsta Kuldīgas novada pašvaldības policijas vecākais inspektors Dzintars Pakalns.

13. septembris. No rīta mums zvana no Skrundas, ka pie poliklīnikas bērns atstājis jostas somiņu, un lūdz paskatīties videokameru ierakstos, lai uzzinātu, kur tā pazudusi. Pa to laiku tā jau nogādāta Skrundas iecirknī, un īpašnieks to atgūst. Nākamais ir zvans no Alsungas, jo suns kaimiņam nokodis vistas. Paskaidrojam, ka jāraksta iesniegums. Apbraukājam Skrundu un Alsungu – viss mierīgi. Vakarā saņemam zvanu no Valsts policijas (VP), ka no Rīgas aizmukuši trīs jaunieši, kuri devušies uz Kuldīgu. Bēgļus notveram un nogādājam VP. Rātskunga ielā notiekot ķīviņš – ierodamies. Kašķejas dēls ar māti, izsakām aizrādījumu. Īsi pirms pusnakts patruļa pamana, ka divi vīriēši Liepājas ielā nozog reklāmas stendu. Notveram un nododam VP.

14. septembris. Pēc pusnakts zvans no slimnīcas, jo tur atrodas agresīvs vīrietis. Aizbraucam – tas ir vīrietis, kurš pirms tam ar māti strīdējās Rātskunga ielā. Aizvedam uz mājām. Pēcpusdienā mūs gaida nākamais pārsteigums. Patruļu uz ielas aptur vīrietis, stāsta, ka ir izsludināts meklēšanā, un lūdz viņu nogādāt VP. Pārbaudām informāciju un noskaidrojam – jā, ir. Nogādājam policijā. Patruļējo Skrundā, darbinieki pamana, ka Brīvības ielā kāds vīrietis ir pamatīgā reibumā un ar pusnolaistām biksēm. Paskaidrojam, ka sabiedriskā vietā bikses nedrīkst būt pusmāstā, – tās jāvelk atpakaļ kājās. Kad tas izdarīts, pasniedzam protokolu. Kuldīgas iedzīvotājs jautā, vai Vakara ielā transformatora sienas

apgleznošana ir saskaņota. Iesakām zvanīt uz domi. Palīdzam VP nodrošināt kārtību Skrundā, kur noticis satiksmes negadījums. Vakarā kāds zvana, ka sociālā darbiniece ieteikusi zvanīt uz pašvaldības policiju un prasīt, lai vedam uz patversmi Kabilē. Sociālā darbiniece skaidro, ka par policiju neko nav teikusi. Jā, par patversmi ir runāts, bet vīrietis solījies jau pa dienu aizbraukt pats. Vēlā vakarā saņemam video, kā kāds vīrietis sadauza autobusa pieturas stiklu Mucenieku ielā. Informējam VP un aizvedam uz iecirkni. Baznīcas ielā cilvēks guļ uz ielas. Noskaidrojam datus, aizvedam uz mājām Skrundā un pasniedzam protokolu.

15. septembris. Diena sākas ar Kuldīgas iedzīvotāja jautājumu, kuram jāuztur taciņa starp diviem īpašumiem. Noskaidrojam atbildīgo un prasām to saņemt. Divos dienā saņemam ziņu no *Vides SOS*, ka Rendas mežos izgāzti atkritumi. Cits zvans: Zirņu ielā tiekot aprakti būvgruži. Atklājas, ka zemes īpašnieks mēģina teritoriju uzlabot, bet kaimiņam tas šķiet nepareizi. Vakarā patruļa pamana jaunieci, kurš pārvieto reklāmas plakātus. Kad jautājam, kāpēc tā dara, izskaidrojuma nav. Zvans no arodskolas kopmītnēm: tur ieradusies agresīva meitene reibumā. Aizvedam uz mājām Saldū un sākam administratīvo procesu.

16. septembris. Strautu ielā ēkai jauniešis izsit logu – aizturam un nogādājam VP. Zvana no Vakara ielas, jo arī tur izsists logs. Iesakām zvanīt VP. Ierodas cilvēks, kurš grib, lai vedam uz *Zilā krusta* patversmi Kabilē. Aizvedam uz sociālo dienestu, lai palīdz nokārtot formalitātes un nodot Covid-19 testu. Pamanām nepilngadīgo, kurš Estrādes parkā

smēķē elektronisko cigareti. Nododam viņu vecākiem. Skrundas ielā vīrietis ratiņkrēslā ir tādā reibumā, ka nav spējīgs pārvietoties. Nogādājam mājās.

17. septembris. Naktī zvana no slimnīcas, jo kāds jānogādā mājās. Tad zvans: pie veikala *Maxima* divi vīriēši no koka plūc pilādžus. Dienā zvana no katoļu baznīcas, jo tajā iegājis vīrietis stiprā reibumā un nolicies gulēt. Nogādājam mājās un pasniedzam protokolu. Šis ir pirmais tāds precedents. Arī Graudu ielā vīrietis pārlieku salietojies grādīgos, viņš nonāk iecirknī. Tāds pats bēdubrālis atrodas Baznīcas ielā.

18. septembris. Naktī VP lūdz vēl kādu vīrieti aizvest no Baznīcas ielas. Septiņos no rīta zvana no Padures, jo kaimiņa suni nokoduši zvanītāja kaķi. Iesakām rakstīt iesniegumu.

19. septembris. No 8.30 līdz 17.00 nodrošinām kārtību LTV filmēšanas vietā Pārventā. Iecirknī kāds prasa viņu vest uz patversmi. Tiek sazvanīts patversmes vadītājs, kurš atbrauc klientam pakaļ un saka: pilsētā ir vēl viens klients – ja pamanām, lai sakām, ka arī viņam jānododas uz *Zilo krustu*. Krasta ielā avārija, bet tā ir VP kompetence. Jelgavas ielā jaunieši laužot žogu un lamājoties. Kad zvanītājam paskaidrojam, ka Pārventā uzraugām kārtību, un lūdzam zvanīt VP, sieviete kļūst dusmīga un sola mums vispār raidījumu *Bez tabu*. Savanām VP, kas ierodas Jelgavas ielā. Atklājas, ka jaunieši pacēlušī malā celtniecības žogu, lai izietu cauri, un nekas nav sabojāts. Vakarā zvana, ka uz šosejas Kuldīga–Saldus pie pagrieziena uz Vārmi grāvī ir auto. Ziņojam VP. Pierakstījis **Alberts Dinters**

Rātslaukumā – senatne un ikdiena

Kuldīgā Rātslaukums visos laikos bijis nozīmīga vieta, agrāk tirgus laukums, kura malā uzceltais vecais rātsnams restaurēts pirms sešiem gadiem. Te darbojas aktīvās atpūtas centrs. Mazliet tālāk, Baznīcas ielā 9, ir ziedu salons, bāriņtiesa, izglītības nodaļa un vēl, un vēl. Vienā vārdā – šeit ir liela rosība.

Ejot uz Rātslaukumu, garām nevar paiet veikalam *Skandināvs*, kas atvērts pirms Jāņiem. „Jūtamies šeit labi, pa logiem vērojams skaists skats – nav ne vainas būt vecpilsētā,” saka pārdevēja Linda Āboma. Viņas kolēģe Inguna Šimpermane papildina: „Ir rosīgi. Rātslaukums ir dzīvīga vieta. Veikalā nāk gan tūristi, gan vietējie. Citi zina, ko grib, un to arī meklē, citus uzrunā daudzveidīgais preču klāsts.” Pārdevējas novērojušas, ka cilvēki meklē arī lietas savām kolekcijām, piemēram, figūriņās ar bizbizmāritēm u.tml.

SIA Tonis Kuldīga ziedu veikals Rātslaukumā darbojas jau 27 gadus. Īpašniece Dace Čača atzīst: „Noskaņojums ir labs, lai gan tirdzniecībā iet kā pa kalniem: augšup un lejup. Ja tik daudzus gadus te esmu, tad jau kādam esmu vajadzīga (smejas). Ir interesanti būt Rātslaukumā – te viss kaut kas notiek. Vienīgi maz autostāvvietu.”

2016.

gadā Ēvalda Valtera 122. dzimšanas dienas priekšvakarā Rātslaukumā atklāts tēlnieka Oskara Mikāna vides objekts *Tējas tase kopā ar Ēvaldu Valteru*, kas leģendāro aktieri attēlo reālistiski, draudzīgi, vienkārši, bet vienlaikus cēli. Piemineklis veidots bronžā.

Inta Jansone, Lailas Liepiņas foto

Lēnām ikdienas ritms veidojas Kuldīgas novada bāriņtiesā, kas kopš 1. septembra strādā jaunā sastāvā. Te ir 16 darbinieku. Jaunā vadītāja Liene Lācekle: „Sākot strādāt šajā amatā, daudz jāpaveic organizatoriski, un tas nav ikdienas darbs, tas paņem daudz laika. Vēl jāpaiet pāris nedēļām, lai redzētu, kā viss norit praksē. Bāriņtiesas prioritāte ir ģimenes ar bērniem. Atbildīgs process, jo īpaši grūti ir pieņemt smagus lēmumus. Primārais, lai bērniem būtu drošība, lai viņiem netiktu darīts pāri. Svarīgs ir arī sociālā dienesta darbs ar ģimeni un tas, cik pati ģimene ir gatava pieņemt dienesta piedāvājumu. Nevar izdalīt lietas, kas būtu prioritāras. Ir gan darbs ar pieaugušajiem, kam rīcībspēja kādā jomā ir ierobežota,

ar aizgādņiem un audžuģimenēm.” Jaunajā struktūrā kā juriste strādā bijusī vadītāja Inta Sūna.

Ir noteikts bāriņtiesas pieņemšanas laiks. Apmeklētājus pieņem pēc pieraksta, un jāpiesakās pa tālruni.

Baznīcas ielā 9 strādā arī daļa no pašvaldības izglītības nodaļas (attēlā): vadītājas vietniece Lilita Mačtama, vadītāja Santa Dubure, metodiķe Aiva Zandere, speciāliste Valda Krauze. Vecpilsētā darbinieces jūtoties labi, varot dzirdēt dažādas skaņas un kņadu, kas notiek laukumā: staigā tūristi, terasēs skan mūzika. *Kurzemnieks* tur viesojas trešdienā. „Šodien vispirms bija jāatrisina, kā izglītības iestādēs rīkoties pozitīvo kovida testu gadījumā,” stāsta S.Dubure. „Pieslēdzos tiešsaistē Saeimas komisijai, kur arī tika spriests par skolēnu un darbinieku testēšanu. Gatavojamies novada izglītības stratēģijas izstrādei, ar kolēģiem liekam kopā kārtību pedagogu atbalsta sistēmai. Vēl vācu informāciju, jo tūdaļ sāksies izglītības iestāžu tarififikācija.”

Kuldīgas aktīvās atpūtas centrā tūrisma mārketinga speciāliste Krista Jirgensone stāsta: „Joprojām ierodas ciemiņi no Lietuvas, Vācijas, vasarā bija arī no Francijas, Spānijas. Daudzi brauca ar savu transportu. Daudz bija velotūristu, ieradās arī Latvijas tūristi no Daugavpils un citām attālākām pilsētām. Tagad gatavojamies Baltu vienības dienai 25. septembrī Pilsētas dārzā. Sazināties ar vietējiem seno amatu meistariem, mēģinām sarunāt tirgotājus, būs koncerti.” Centrā notiek arī radošās darbnīcas un izstādes. Todi vien vēl varēja aplūkot jaunās mākslinieces Agneses Veinbergas gleznas.

Lappuse tapusi ar Kuldīgas novada pašvaldības līdzfinansējumu.

No 13. līdz 19. septembrim māksla Kuldīgas ielās tapa visu acu priekšā – otrajā ielu mākslas festivālā *Cooldīga Art Fest* apgleznotas desmit ēku sienas un izveidota skulptūra. Ikvienam bija iespēja piedalīties meistarklasēs un iepazīt to, kā ielu mākslinieki strādā.

Festivāla rīkotājs Artis Gustovskis stāsta, ka šajā gadā sienas mākslai ziedojuši a/s *Sadales tīkls*, pašvaldība u.c., un organizētāju komanda par to ir priecīga.

Darbā iesaistās visa ģimene

Kuldīgas māksliniece Dzidra Eglīte stāsta: „Pārzīmēju meitas bērnības dienu zīmējumu. Viņai tad bija kādi deviņi gadi. Es gan nezinu, kāpēc viņa tā interesanti uzzīmēja ceriņus, bet es neko nemainu – pārzīmēju tieši tā, kā zīmējusi viņa.” Meitas darbs nejausi atradies īstajā brīdī, tāpēc māksliniece nolēmusi to izmantot. Dzidra stāsta, ka gleznotājiem darbs ir laikietilpīgāks, bet šis darbs ir grafisks, košs un nav sarežģīts. Blakus ēkai ir bērnu dārzs, tāpēc autore spriež, ka bērniem varbūt patiks. Darbā palīdz visa ģimene: dēls Jānis, vedekla Inese, arī mazdēliņš Ernests, kuram tikai deviņi mēneši. Dzidra saka lielu paldies Artim Gustovskim par pozitīvo, priecīgo darbu, ko viņš pilsētā dara.

Ir tādi mākoņu cilvēki

Pāvels Hafizovs no Rīgas sevi dēvē par tradicionālu mākslinieku, kurš pārsvarā studijā ar eļļu glezno uz audekla. Tomēr ik pa laikam *uzpeldot* ielu mākslas projekti, kuros viņš labprāt piedalās. Interesanti, ka Pāvels zīmē tikai mākoņus un tic, ka līdz dzīves galam neko citu nedarīs. Viņš zīmējis arī ūdeni un kokus, lai pārliecinātos, vai tas ir pa spēkam, bet sapratis, ka nav interesanti. Pāvels uzskata: mākoņi ir tik skaisti, ka tie pelnījuši vismaz vienu cilvēku, kurš visu uzmanību veltītu tikai tiem. „Manā dzīvē pastāv teorija, ka pasaulē ir tādi mākoņu cilvēki, kuri nevar mākoņus vienkārši ignorēt. Viņi apstāsies, lai pavērtos debesīs, un telefonā sakrās pilnu galeriju ar fotogrāfijām. Mana misija ir tos, kuri nav mākoņu cilvēki, konvertēt mūsu ciltī. Lai ne karš, ne kovids pārņemtu pasauli, bet gan mīlestība pret skaistiem mākoņiem,” uzsver P.Hafizovs.

Latvijas cielvavas ar spānietes acīm

Māksliniece no Spānijas Klāra Kabrera šajā festivālā viesojas otro gadu un vēlējusies uzgleznot ķieģeļu tiltu pār Ventu no divu balto cielvavu perspektīvas, jo šis ir Latvijas nacionālais putns. Viņa gribējusi radīt latvisku darbu. Gleznot sākusi ar putniem, lai tad piezīmētu pārējās detaļas. Sākumā māksliniece par savu darbu uztraukusies, jo pašai nav patīcis – gājis ļoti grūti. Tomēr, visam topot gatavākam un dzirdot patīkamos komentārus, Klāra jutusies pārliecinātāka un priecīgāka.

GLEZNOJUMU VIETAS UN AUTORI

- Kuldīgas 2. vidusskola Jelgavas ielā – Aleksejs Elementton
- Kuldīgas dzīvnieku patversme Vakara ielā – Klāra Kabrera (Spānija), Artis Gustovskis kopā ar Kuldīgas senioru skolu, Agrita Cimermane (kaķa un putniņa skulptūra)
- Pie Sūru un Dzirnauvu ielas krustojuma – Guntis Obodņikovs
- Katlumāja Pļavas ielā – User un Pāvels Hafizovs
- Pļavas iela 9 – Kate Māliņa
- Vakara iela 3a – Luiss F.Gevara (Venecuēla)
- Pļavas iela (blakus katlumājai) – Dzidra Eglīte
- Kuldīgas estrāde – mākslas skolas audzēkņi un skolotāji

Emocijas runā

Gan šogad, gan pagājušogad festivāls ir labai labvēlīgs. Pērn mākslinieks User (Rolands Gūtmanis) no Liepājas, domājot, kā apvienot dabu un mākslu, savā sienas gleznojumā interpretēja savu skatījumu uz māti Dabu. Šogad kā grafiti viņš zīmē emociju burtus. Tas ir viņa stils – grafiti savienot ar tēliem un emocijām: „Es domāju, ka tās runā pašas par sevi.”

Portrets deviņu metru augstumā

Portretu mākslinieks Aleksejs Odnorukovs jeb Elementton sākotnēji gribējies grafiti tehnikā gleznot aktieri Ēvaldu Valteru. A.Gustovskis sazinājies ar *Sadales tīklu*, lai vienotos par sienu aiz Kuldīgas 2. vidusskolas, taču tur ir atklāti augstsprieguma vadi, tāpēc gleznot bijis pārāk bīstami. 2. vidusskola jau pērn piedāvājusi izmantot vienu sienu. Šogad direktore teikusi, ka skola labāk gribētu Snēpeles mākslinieka Indriķa Zeberīņa portretu, jo tā grasās nosaukumu mainīt un saukties I.Zeberīņa vārdā – viņš tur mācījies. Tā kopā atrasts īstais portrets.

Skaista mijiedarbība

Kate Māliņa uz sienas ataino Kuldīgas vecmeistara Valda Līcīša gleznu. Kad Kate mācījies humanitāro zinību vidusskolā, viņš tur bijis direktors. Tāpēc jaunā māksliniece par godu V.Līcītim izvēlējusies viņa gleznojumu. „Dažus fragmentus kopēju un pielieku klāt kaut ko no sevis. Tā starp mums abiem veidojas mijiedarbība,” skaidro Kate. Meitene ir priecīga par iespēju uz ēkas atstāt savu darbu. Turklāt šis esot labs spēju pārbaudījums. Viens ir skice galvā, bet pavisam kas cits – ideju uzlikt uz diezgan lielas pamatnes. Kate izmanto akrila krāsas un dažādas emulsijas.

Kuldīgai piestāv taureņi

Guntis Obodņikovs no Kuldīgas piedaloties ar prieku. Idejai jābūt saistītai ar Kuldīgu, un, tā kā pēdējā laikā populāri kļuvuši taureņi, grafiti mākslinieks izdomājis pilsētas ainavas apvienot tauriņa veidolā. Guntis cer, ka cilvēkiem šis darbs Sūru ielas malā radīs pozitīvu iespaidu.

Idejai jābūt vienkāršai

A.Gustovskis glezno arī pats – šoreiz kopā ar senioru skolu uz sienas pārliecināts Kuldīgas gleznotāja Viļņa Rasas darbu. Viņš izvēlējis darbu, kurā atainota vecpilsēta. Viss sākts ar sienas gruntēšanu, tad tā nokrāsota balta un pēc tam sarūtota. Izmantojot pikseļu metodi, gleznu varēja pārcelt uz sienas. Senioru skolas dāmas stāsta, ka gleznošanā ir iesācējas, tāpēc meklējušas tādu mākslas darbu, kuram būtu lielāki laukumi, lai vieglāk pārzīmēt uz sienas. Kundzes ar savu veikumu ir ļoti apmierinātas.

Katrīna Blaua, autore un Arta Gustovska foto

Mājmācība un tālmācība – alternatīvas metodes

Arvien populārāka Latvijā kļūst izglītība ģimenē vai arī tālmācība. Tās nav attālinātas mācības kā pandēmijas laikā, bet tāda izglītības forma, kad bērna veselības, psiholoģiskās gatavības, skolu mācību sistēmas vai citu iemeslu dēļ vecāki izvēlas savas atvases uz stundām klātienē nevest. Abos gadījumos notiek ģimenes sadarbība ar konkrētu skolu un vecāki uzņemas atbildību par mācībām mājās, ko vada paši vai pieaicina privātskolotāju.

Katrai ģimenei savs modelis

Kuldīdznieces Ingas Ziņģes-Pupiņas ģimenē ir četri bērni, trīs skolas vecumā. Mācības neklātienē vecāki izvēlējās jau pirms četriem gadiem – vēl pirms pandēmijas. Tādējādi ģimene nepieder tām, kas par iemeslu min ierobežojumus Covid-19 dēļ, obligātos testus, masku lietošanu u.c. Tas bijis apzināts vecāku lēmums pašiem vairāk laika veltīt bērniem un viņu izglītošanai.

Vecākais dēls Hugo Teodors tagad mācās Rīgas 1. tālmācības vidusskolas 8. klasē. Iepriekš viņš izglītību apguva ģimenē, būdams Vilgāles sākumskolas skolēns, bet, tā kā tolaik likums šādu formu atļāva tikai līdz 6. klasei, ar nākamo viņš iesaistījās tālmācības programmā Rīgā. Benjamins Emanuels šogad sāka mājmācības Rīgas katoļu ģimnāzijas 6. klasē, bet meita Magdalēna Glorija ir 2. klasē Vilgāles sākumskolā, izglītību apgūstot ģimenē. Mazākajam bērniņam ir tikai septiņi mēneši, un vēl pat nojaust grūti, kā mācības notiks, kad skolas gaitas būs jāsāk viņam.

SVARĪGA IR LABA SADARBĪBA

„Tālu uz priekšu saplānot nevar, tāpēc mēs katru vasaru izanalizējam, kāds bijis iepriekšējais mācību gads, lai izlemtu, ko mainīt,” stāsta Inga. „Tagad katrs bērns mācās citā skolā, jo meklējam viņu interesēm, individualitātei atbilstošāko piedāvājumu. Es neuzskatu, ka vienas ģimenes bērniem būtu jāmacās vienā skolā. Tāpat mūsu ģimenē nav

Pupiņu ģimenē galvenais mudinājums mācīties ir darīt to ar prieku, vairāk uzmanības pievēršot katrai talantiem un prasmēm. Mācoties mājās, tam ir plašākas iespējas.

svarīgi meklēt skolu pēc prestiža, un pamatizglītībai tas vispār ir nosacīti. Rīgā ir tālmācības komercskolas, kur dalības maksājums ir 130 eiro mēnesī, un tas veido to prestižu. Neredzu jēgu tādām ieguldījumiem un nedomāju, ka tāpēc mans bērns būs izglītotāks.

Alternatīvie mācību modeļi ļauj izvēlēties skolu, ar ko var labi sadarboties. Kad sākām interesēties par tālmācības iespējām Kuldīgas novadā, šeit nebija visaptveroši izstrādātas programmas pamatskolai – tās vairāk izskatījās pēc tādām kā vakarskolas tipa programmām vidusskolas vecuma skolēniem,

kuri mācās paši. Tāpēc arī attālinātās mācības grūti realizēt tajās ģimenēs, kur abi vecāki visu dienu strādā un nav neviena, kas bērnam palīdzētu.”

PĒC TALANTIEM UN INTERESĒM

Inga uzskata, ka katrai ģimenei mājmācībā ir savs, unikāls modelis, kas veidojies pēc bērna interesēm, došanās, spējām un kuru nevar un nevajag kopēt. „Klasiskā izpratnē virzītspēks ir pamatizglītība un noteikta tās satura apgūšana. Mums ir citādāk – izglītojam un attīstām bērnus caur viņiem pa-

šiem, viņu talantiem un interesēm, kas padodas. Tādējādi viņi ir motivēti mācīties un vienlaikus apgūt zināšanas citās jomās. Pusi dienas esam kopā, tad apgūstam, kā saka, praktisko dzīvi. Lielaļiem bērniem jau ir savs interešu izglītības plāns, un viņi labprāt izmanto tās ārpus skolas nodarbības, kas pilsētā tiek piedāvātas. Tāpēc socializēšanās iespēju noteikti netrūkst.

Skola nav vienīgā vieta, kur satikt vienaudžus, apgūt jaunas prasmes. Tas arī atkarīgs no individuālajiem apstākļiem. Droši vien ir tādas ģimenes, kas dzīvo tālu laukos un izvēlējušās mājmācību, bet uz pulci-

ņiem izbraukāt nevar. Kamēr bērni mazi un vairāki, komunikācija ir pietiekama mājās.”

PATĪK BŪT KOPĀ

Kā notiek mācības Pupiņu ģimenē – individuāli vai noteiktā laikā visiem kopā pie viena galda? Inga atbild, ka katram bērnam ir savs plāns. Vecākajiem ir privātskolotāji tajos mācību priekšmetos, kurus apgūt kļuvis sarežģītāk: mūzikā, angļu valodā. Mamma novērojusi, ka bērniem patīk mācīties kopā. Tad visi mācās vienu priekšmetu un pilda uzdevumus, bet katrs savai klasei atbilstošā līmenī.

VAR AR DARBU SAVIENOT

Ingas priekšrocība ir tā, ka viņa var veltīt bērniem daudz laika, kaut gan jāstrādā savā uzņēmumā *Royal Key*, ko izveidojusi kopā ar māsu. Taču strādāt var attālināti un tad, kad nav jāmaca bērni. „Strādājot noteiktas stundas prom no mājām, tas nebūtu iespējams. Mājmācības galvenā ideja ir būt kopā ar bērniem. Vīrs savā uzņēmumā strādā ar pilnu slodzi, tomēr tāpat brīvo laiku velta bērniem, vismaz brīvdienas pavadot kopā. Viņiem tā mācīšanās gan ir citādāka, jo no grāmatām vīrs neko nemāca. Bet daudz praktiski darbojas kopā: taisa mājiņas no koka, sporto, trenē futbolā, māca peldēt. Man kā mammai atzīmes skolā nav tik ļoti svarīgas. Galvenais, lai bērni būtu motivēti mācīties, veselīgi attīstītos, zināšanas apgūtu ar prieku, iemācītos domāt un analizēt.”

Ingas Ziņģes-Pupiņas arhīva foto

Nekļūt tikai par modes tendenci

Izglītība ģimenē jeb mājmācība Kuldīgas novadā ļoti populāra ir Vilgāles sākumskolā. Tā šogad mācās 25 bērni no 1. līdz 6. klasei, tostarp ne tikai no mūsu novada, bet arī tālākajiem novadiem.

Direktore Aiga Žīle stāsta, ka interese bijusi lielāka, bet dažiem vecākiem ieteikts paskatīties: varbūt ir iespēja palikt mājmācībā tajā pašā skolā, kur bērns iepriekš mācījies klātienē. Šāda forma iespējama visās vispārīgizglītojošās skolās (ar šo mācību gadu līdz 8. klasei ieskait-

tot), taču ne visās tā ieviesta. Būtībā mājmācība visur ir vienāda, jo skolai un skolotājiem ir tikai kontrolējoša loma, lai pārbaudītu zināšanas.

„Ir tādas ģimenes, kas mērķtiecīgi izvēlējušās bērnus mācīt pašas. Parasti tajās ir kāds pedagogs. Visbiežāk tā ir pilna ģimene – abi vecāki, no kuriem viens strādā un pelna iztikai. Varbūt strādā gan tētis, gan mamma, bet ir pietiekami daudz laika, ko veltīt bērna mācīšanai.

Atšķiras ģimenes, kas mājmācību izvēlējušās tikai Covid-19

ierobežojumu dēļ. Iespējams, ka dažas pat neapzinās, vai šādai izglītības formai vecākiem būs resursi. Katrs nespēj bērnu mājās mācīt, bet naudas privātskolotājam nav, tāpēc mājmācības popularitāte mani uztrauc. Varbūt sākumskolā mamma vai tētis vēl tiek galā, bet tālākajās klasēs, kad nāk tādi sarežģīti mācību priekšmeti kā ķīmija un bioloģija, vecākiem jābūt ļoti ziņoņiem vai arī jāiesaista speciālists. Zinu, ka arī latviešu valodā, mūzikā daudzi ņem privātskolotājus.”

G.Buivida uzskata, ka mazajām klasēm tālmācība tomēr nav īsti piemērota. Visi nespēj mācīt bērnus paši, turklāt jādomā arī par to, kā bērns, kurš visu laiku pavadījis tikai mājās, vēlāk iekļausies sabiedrībā, mācēs saprasties ar citiem.

Sekmes bija labas

Kuldīgas 2. vidusskolā tālmācība ir pēdējo gadu, jo šī programma bija domāta tikai vidusskolēniem. Ar nākamo gadu te būs tikai deviņas klases.

Direktore Guntra Buivida atzīst, ka pieredze bijusi laba. Tālmācību galvenokārt izmantojuši tie,

kuri kādu iemeslu dēļ nav varējuši mācīties klātienē: jaunās māmiņas, uz ārvalstīm aizbraukušie, pieaugušie, kuri attapušies, ka ar pamatizglītību nepietiek un vajag arī vidējo. Daudzi guvuši labas sekmes, sasnieguši B, pat A līmeni un pēc tam aizgājuši studēt.

No tuvām un tālām vietām

Otro gadu tālmācība ieviesta Nīkrāces pamatskolā. Direktore Anita Sebeža neslēpj, ka jaunas programmas un piedāvājumi ir arī tāpēc, lai piesaistītu jaunus skolēnus, jo pagastā bērnu skaits nav pietiekams, lai lauku skola ilgi pastāvētu.

Pašlaik tālmācībā ir ap 20 bērnu, bet pieteikumu skaits aug, jo pāriet uz šo izglītības veidu var arī pēc 1. septembra. Pavisam Nīkrāces skolā mācās vairāk nekā 65 bērni no 1. līdz 9. klasei, gandrīz trešā daļa – tālmācībā. Programmas koordinatore Līga Prikule stāsta, ka vecāki bērniem tālmācību izvēlas dažādu iemeslu dēļ. Daļa ir ģimenes, kas aizbraukušas uz ārvalstīm, bet vēlas, lai bērns mācās Latvijas skolā. Vairāki vecāki tālmācību pieteikuši tāpēc, ka uzskata: bērnam labāk mācīties mājās. Citiem izvēli noteikusi situācija ar Covid-19, vai arī viņi vēl nogaida. Nīkrācē pie-

redze vēl nav liela, un galvenais, lai vecāki saprot, ko īsti nozīmē tālmācība un ka viņi ir atbildīgi par to, kā bērns mācīsies. Skola ir sadarbības partneris – pedagogu ziņā ir sagatavot materiālus, mācību vielu, kas bērnam jāapgūst. Jauno formu apgūst arī pedagogi. Daudz esot mācījušies no Brocēnu vidusskolas, kas no Latvijas novadu skolām pirmā licencējusi tālmācību 1.–9. klasei.

Nīkrāces skolu tagad izvēlējušās ģimenes gan no Kuldīgas, gan Liepājas, Ventspils, Alojās u.c. vietām. Lai gan programma obligāti neprasa, nīkrācnieki tālmācības un klātienē skolēniem organizē kopīgus pasākumus, tādējādi viņi labāk iepazīst tos, ar ko kopā mācās, kā arī nezaudē saikni ar skolas vidi. „Tie taču arī ir mūsējie, tikai viņu ikdienā nav šeit,” piebilst A.Sebeža.

Daina Tāfelberga

Sociālais darbs ir vairāk nekā misija

DINA ŠIMPERMANE Kuldīgas novada pašvaldības sociālajā dienestā strādā astoto gadu, bet ar sociālo darbu netieši bijusi saistīta jau sen. Kādreiz Kuldīgas lielākajā kokapstrādes uzņēmumā *Vulkāns* viņa bija arodbiedrības vadītāja un starp dažādiem organizatoriskiem pienākumiem palīdzēja strādniekiem risināt viņu sadzīves likstas.

Pēc *Vulkāna* likvidēšanas D.Šimpermane strādāja par kultūras un sporta organizatori Padures pagastā, tā iepazīstot lauku ļaužu dzīvi. Pabeidza Kristīgo akadēmiju un ieguva bakalaura grādu kā karitatīvā* darbiniece, bet maģistrantūrā apguva vispārējo pedagoģiju.

Sociālā darba sistēmā notiek pārmaiņas visā valstī. Kas mainās jūsu pienākumos?

Kad sāku strādāt sociālajā dienestā, katrā pagastā viens darbinieks pārziņāja un darīja visu. Kā tāds universālais kareivis: sniedza pakalpojumus, piešķīra pabalstus, strādāja ar ģimenēm. Tagad tas sadalīts pa jomām. Tā ir labāk, jo katram darbam sava specifika.

Es strādāju ar pieaugušajiem, un darba lauks ir ļoti plašs. Klientu varbūt nav tik daudz, bet katram jāvelta diezgan ilgs laiks – nepietiek piezvanīt un pateikt, kas darāms. Jātiekas, jārunā, jāizstāsta visi plūsi un mīnusi. Bieži problēmas rodas tad, ja ģimenē kāds pārlieku lieto alkoholu, kļūst agresīvs, emocionāli vardarbīgs. Pa telefonu to nevar pārrunāt, jo situācija ir sakāpināta, otrs pat neieklausās. Jābrauc uz mājām, sākumā jāparunājas par citām lietām, tad pamazām saruna jāvirza problēmas risinājuma virzienā.

Šobrīd uz pārmijām esmu otrreiz – mainās pagasti. Līdz šim strādāju Laidos un Turlavā, ar oktobri būšu Kabilē, Rendā, Vārmē. Interesanta sakritība, ka manā darba dzīvē pārmaiņas notiek ik pa septiņiem gadiem: septiņus nostrādāju *Vulkāna* arodbiedrībā, tad septiņus biju Padurē, pēc tam kopš 2014. gada februāra – Laidos un Turlavā.

Būs atkal jāiepazīst cilvēki citā apvidū. Vai sociālajā darbā rotācijai ir vairāk plusu nekā ilgstošam darbam vienā vietā?

Mani turpmākie pagasti ir uz vienu pusi un savā starpā robežojas. Kopā diezgan liela teritorija. Taču pēc pieredzes zinu, ka pat nelielā apvidū cilvēki dzīvo atšķirīgi. Sociālais darbinieks strādā viņam noteiktajā jomā. Pienākumi visos pagastos vienādi. Mainoties vietai, jāiepazīst jaunie klienti. Savukārt viņiem – cilvēks, kas turpmāk sniegs atbalstu.

Ir gadījies, ka atnāk jauns darbinieks un klients nodomā, ka tas jau neko nezina – varēs visu iestāstīt un gūt sev nepamatotu labumu. Bet laukos viens otru pazīst, un svarīga ir cilvēciska uzticēšanās.

Jāsaka, ka cilvēki bieži vien sociālo darbu sauc ar citiem pakalpojumiem. Sociālais darbinieks palīdz tad, ja kāds pats nevar atrisināt sociālas problēmas. Esmu arī pašvaldības dzīvokļu komisijā, un bieži man zvana un jautā par iespējām dabūt dzīvojamo platību. Tad man vispirms jāatjautā: „Vai jūs pie manis vērsaties kā pie sociālās darbinieces vai kā pie komisijas pārstāves?” Bieži sociālais darbinieks tiek izsaukts, lai risinātu sīku sadzīvisku strīdu, piemēram, vējš lapas atpūtīs no kaimiņa sētas. Vai arī nopietnos gadījumos, kad būtu jāzvana medicīniskajai palīdzībai vai policijai.

Vai jūs telefonu pēc darba laika izslēdzat vai arī uz zvaniem atbildat 24 stundas diennaktī?

Saskaņā ar pienākumiem pēc darba laika varu uz zvaniem neatbildēt. Es laikam esmu viena no tiem, kas tik strikti nenodala. Darba telefonu izslēdzu tad, kad esmu atvaļinājumā. Vakaros izslēdzu tikai skaņu – pēc numura redzēšu un atzvanīšu, ja kādam steidzama vajadzība. Kolēģiem pieejams privātais numurs.

„Sociālais darbs ir palīdzība cilvēkam, kas nonācis krīzē. Bet tā nevar būt mūžīga, un to nevajadzētu nodot no paaudzes paaudzē kā mantojumu.”

Mana darbdiens nebeidzas 17.00. Reizēm mājās esmu deviņos vakarā, ja daudz iznācis pa pagastiem braukāt. Attālumi lieli – mēnesī ar savu mašīnu nākas nobraukt ap 900 kilometriem. Sociālais darbinieks var izmantot pašvaldības transportu, bet tas ļoti ierobežo – dienesta auto vajag arī pārvaldei, šoferim noteiktā laikā jābūt citur. Ne vienmēr var aizskriet un desmit minūtēs visu izdarīt. Tā būtu tikai tāda atzīmēšanās, ka esi tur bijis.

Kādas problēmas jārīcina?

Pagastos mēdz būt specifiskas iezīmes. Kādā vietā ir, piemēram, 17 mājās aprūpējami cilvēki, citā tikai divi trīs, kaut teritorijas līdz-

„Agrāk viens sociālais darbinieks pagastā kā tāds universālais kareivis pārziņāja un darīja visu. Tagad esam specializējušies pa jomām – tā var problēmu labāk izprast un risināt,” atzīst Kuldīgas novada sociālā dienesta darbiniece Dina Šimpermane.

gas. Citā pagastā ir daudz ģimeņu, kurās problēmas ar bērniem. Bet tā nav apzināta tendence noteiktā vietā, tikai sagādīšanās. Visur problēmas rada alkoholisms un citas atkarības. Manuprāt, svarīgākais – kā novērst to, lai problēmu nekļūtu vairāk.

Vai jāiet arī pie tiem, kas nav klienti, ja viņiem šķiet labi tā, kā ir?

Nē, tas nav jādara. Cilvēkam ir izvēle, kā dzīvot, ja vien viņa rīcība neapdraud otra veselību vai dzīvību. Bet arī tad jāskatās, kura dienesta palīdzība vajadzīga. Mēs varam piedāvāt palīdzību, aicināt iesaistīties sociālās izglītošanas un prasmju darbnīcās, ja cilvēks to grib. Man ir izdevies tā iemācīt, piemēram, audzēt uz lodžijas tomātus un gurķus. Ir cilvēkam vaļasprieks, izaug dārzeni, bet galvenais – veidojas apziņa, ka pats var kaut ko izdarīt.

Ar ko konsultējaties, ja rodas grūtāka situācija?

Agrāk bija kolektīva sapulces reizi mēnesī, kurās tādus gadījumus pārrunājām, meklējot labāko variantu. Notiek supervīzijas**, kad tiek izspēlētas dažādas situācijas. Ikdienas saspringtajā darbā par grūtājam lietām parasti konsultējos ar tuvākajiem kolēģiem, kam uzticos, uzklāsu pieredzi, kā viņi tikuši galā. Var konsultēties pie dienesta speciālistiem katrā jomā. Jāatzīst, ka tādas konsultācijas tik bieži nemaz nav vajadzīgas, jo daudzas situācijas atkarojas un pēc pieredzes zināms, kā labāk rīkoties. Jaunas niansas parādās līdz ar izmaiņām likumos vai ierobežojumiem saistībā ar Covid-19.

Kā vērtējat apzīmējumu „sociālā riska kontingents”?

Tas neskan tik nievājoši kā ne-

labvēlīgā ģimene – tāds apzīmējums man nešķiet pareizs. Manā praksē bijusi ģimene, kurā ir divi ļoti veci cilvēki: viens pieaugušais ar garīgiem traucējumiem, otrs – nekur nestrādājošs. Dzīvo nekārtībā, pie mājas viss aizaudzis. Nevar viņus saukt par nelabvēlīgiem, bet sociālā riska ģimene tā ir. Vajag biežāk pie viņiem aizbraukt, apčubināt, uzmundrināt.

Vai jūsu darbs ir bīstams?

Jā, jo nekad nevar situāciju pilnībā paredzēt. Par laimi, man bīstamas situācijas nav gadījušās, esmu tikai lamāšanos, bet ne reālus draudus pieredzējusi. Tad jāprot palikt mierīgai, lai jau cilvēks izlamājas, un tad var sākt runāt bez dusmām. Bieži klienti neatver durvis, kaut dzirdams, ka dzīvoklī kāds ir. Ja situācija draudīga, jāsauc palīgā policija.

Vai šis darbs ir misija?

Cilvēks, kas dodas misijā, piemēram, palīdzēt mazattīstīto valstu iedzīvotājiem, kādai ļaužu grupai mācīt, kā dzīvot labāk, parasti redz sava darba augļus. Ģimenēs, kas saņem sociālo palīdzību, mēs izaugsmi neredzam. Kā dzīvojuši vecāki, tā turpina bērni un mazbērni. Diemžēl tā ir lielākoties. Tā nav individuāla ģimenes vai sociālā dienesta vaina – tā ir problēma visas valsts līmenī.

Gribētos, lai arī pie mums būtu kā Skandināvijā. Kolēģi tur bijuši pieredzes apmaiņā. Pie mums sociālais darbs nav pietiekami novērtēts. Misionārs – tas skaisti skan. Mūsu darbs ir grūtāks, varētu teikt, smagāks. Par to maz tiek runāts. Runā par medikumiem, skolotājiem. Sociālie darbinieki tāpat pie cilvēkiem gāja pandēmijas laikā, jo visu nevar nokārtot attālināti.

Kas ir jūsu motivācija?

Man jau kopš skolas laikiem patīcis palīdzēt. Dalīties zināšanās un pieredzē, arī pašai kaut ko jaunu apgūt. Pabeidzu piecu mēnešu kursus, ko Labklājības ministrija organizēja darbam ar cilvēkiem, kuriem ir garīgi traucējumi. Tā ir papildu izglītība – nav obligāta. Bet tāpat kā citi semināri paplašina redzesloku, deva iedvesmu, kā strādāt vēl labāk. Palīdzēja saņemt tos, kuri kādu iemeslu dēļ ir citādi. Papildu izglītībā vai vienkārtī pieredzes apmaiņā rodas idejas, kā dzīvi laukos uzlabot. Daļa ir tikai tādas vīzijas, bet varbūt pienāks laiks un atbalsts, lai tās īstenotu.

Sabiedrībā dzirdēti gandrīz vai pārmetumi, ka pabalsti ieradina slinkot. Uzņēmēji sūdzas, ka nevar atrast strādniekus, jo neko nedarīt ir vieglāk – gan jau valsts pārūpēsies, trūkamā nonākot.

Diemžēl slikto ieradumu pēctecību grūti pārraut. Būtībā sociālais darbs ir palīdzība cilvēkam, kas nonācis krīzē. Bet tā nevar būt mūžīga, un to nevajadzētu nodot no paaudzes paaudzē kā mantojumu. Liela daļa klientu ir veci cilvēki ar niecīgām pensijām. Ne jau visi viņi slinkojuši – daudzi smagi strādājuši un veselību darbā saņēmuši. Tomēr pensija ne tuvu nav tāda, lai nodrošinātu kaut pamatvajadzības.

„Nav gan tā, ka visi slinko uz valsts rēķina. Daudzi tikuši ar nedienām galā, un pabalsts bijis vajadzīgs tiešām krīzes situācijā.”

Ar darbaspējīgajiem nav gan tā, ka visi slinko uz valsts rēķina. Daudzi tikuši ar nedienām galā, un pabalsts bijis vajadzīgs tiešām krīzes situācijā, pēkšņi paliekot bez darba un ienākumiem, zaudējot apģādnieku, vai citu iemeslu dēļ. Jāņem vērā arī citi aspekti. Mūsu valstī vēl nav izskausta ēnu ekonomika, kuras dēļ visi paši nevar sev to sociālo spilvenu nedienām sagādāt.

Vai, jūsuprāt, novada deputāti izprot sociālā darba specifiku un atbalsta pietiekami, jo strādājat taču iedzīvotāju labā?

Par izpratni grūti spriest, jo šis darbs ir sarežģīts, daudz nosaka likumi. Ikviens gribētu atbalstīt vēl vairāk, taču jāskatās, kādas ir iespējas. Un vajadzības jāpamato, jāizskaidro.

*Karitatīvs – žēlsirdīgs

**Supervīzija (no angļu val. *supervision*) – pārraudzība, padomdošana

Dainas Tafelbergas teksts un foto

Publikācija sagatavota sadarbībā ar Eiropas Sociālā fonda projektu *Profesionāla sociālā darba attīstība pašvaldībās*.

Ko pircēji izvēlas Kuldīgas konditorejās?

Tuvojoties drēgnajai rudens un ziemas sezonai, arvien vairāk cilvēku iegriežas konditorejās un kafejnīcās, lai iedzertu karstu dzērienu un uzēstu svaigi ceptu smalkmaizīti. Kurzemnieks devās Kuldīgā noskaidrot, kādu produkciju tās piedāvā un ko klienti iecienījuši visvairāk.

Pī Cafe saldumi garšo pašam

Kafejnīcas Pī Cafe konditore Aija Martinova rokās tur klientu visiecienītāko gardumu – avenū un siera kūku.

Pirmā vieta, kurā iegriezāties, ir Pī Cafe. „Mēs, konditores, esam lielas saldummīles un gatavojam to, kas pašam garšo,” saka Aija Martinova, kura te strādā kopš kafejnīcas atklāšanas.

„Iedvesmu smeļamies no receptēm internetā, tāpat braucam uz meistarklasēm, apgūstam ko jaunu. Izejvielas ņemam no lielākajiem izplatītājiem – Sanitex un Lanatija. No vietējiem gan ne, jo tad produkcija būtu krietni dārgāka,” skaidro A. Martinova.

„Klienti visvairāk iecienījuši siera kūku ar avenēm, braunijus, karamēlu bumbas un eklērus, kas mums nekad nevar būt par daudz un plauktos atradīsies vienmēr. No smalkmaizītēm viena no pirkākajām ir biežpiena radziņš, ko esam saņēmuši mantojumā no kafejnīcas Šarlote, un vēl magoņmaizītes. Pēdējā laikā esam

ieviesuši dažādas garšas pīradziņus – iecienīti ir buljona un speķa. Pārējo produkciju bieži mainām, un nav noteikts, ka katru dienu jābūt Melnajam princim. Skatāmies, kā jaunumus novērtē klienti: ja redzam, ka izpērk diezgan ātri, taisām vēl. Tāpat, ja kāda kūka tiek strauji izpērkta, uz nākamā dienu noteikti izcepam vēl. Šī gada laikā esam ieguvuši vairākus pastāvīgos klientus – meitenes jau redz pa logu un zina, kāda kafija jātaisa, kāda bulciņa jāliek maisiņā. Tāpat ir klienti, kuri pie mums ko iegādājušies un, atkal braucot cauri pilsētai, piestāj, lai ko nopirktu. Mūs ir iecienījis arī kultūras centrs un uzņēmums Amazone, no Alungas – Venta FM. Tie bieži uz svētkiem pasūta gardumus. Tūristi arī iegriežas ko nogaršot. Viņi parasti pērk no katra veida pa bišķim.”

Uz Krikumiņu pēc zināmā

Dodamies tālāk pa Liepājas ielu uz konditoreju Krikumiņš.

Par produkciju stāsta pārdevēja Sigita Urstiņa-Zagorska, kura šeit strādā trešo mēnesi: „Pie mums cilvēki nāk tāpēc, ka zina, kas mūsu piedāvājumā ir un kā tas garšo. Mēs zinām, kādas smalkmaizītes un kūkas jācep katru dienu. Visvairāk klienti ir iecienījuši Melno princi un mājas kūku ar vārīto krēmu. Smalkmaizītes dienā tiek izpērkta pilnīgi visas, taču visvairāk pirkta ir magoņu bulciņa. Skolas laikā bieži iegriežas skolēni nopirkt picu, vasarā vairāk apmeklē tūristi, kuri grib pagaršot visu. Mūs iecienījušas arī skolas, kas pasūta kūkas uz svētkiem, piemēram, Kuldīgas Centra vidusskola ir biežs vie-

sis. Divas konditores rūpējas, lai plaukti katru dienu būtu ar gardumiem pilni. Strādājam arī sestdienās, svētdienās, kad bieži iznāk strādāt vairāk, jo brīvdienās vairāk pircēju. Ik pa laikam konditores izdomā ko jaunu, piemēram, pirms divām nedēļām pievienojās braunijs, kas ir līdzīgs kūkai Napoleons, taču sastāvā ir daudz šokolādes, un vidus ir kraukšķīgs. To atzina arī klienti, visu izpērkot. Cik man stāstījušas konditores, jaunas receptes tiek smeltas no interneta vai kāda žurnāla, un tad viņas tās izmēģina. Diemžēl tagad neļaujam sēdēt iekšā, jo telpa ir diezgan maza, taču pirms kovida daudzi nāca iedzert kafiju un uzēst kūciņu. Tagad kafiju pērk līdzņemšanai, vairāk brīvdienās.”

Pārdevēja Sigita Urstiņa-Zagorska pircējus sagaida konditorejā Krikumiņš.

Marmelādes firmas zīme – mazmaizītes un eklēri

Kafejnīca Marmelāde 1. decembrī svinēs ceturto gadskārtu. „Mūsu galvenā produkcija ir mazmaizītes, kuras var iegādāties pēc svara,” stāsta vadītāja Iveta Einberga.

„Veidi ir visdažādākie – esam saskaitījuši vairāk nekā 40 garšu. Protams, tik daudz plauktos nav katru dienu, taču cenšamies piedāvāt plašu sortimentu. Mazmaizītes var iegādāties gan sapakotās kastēs, gan klāt pie pusdienu ēdiena.

Četrus gadus laikā piedāvājums noteikti ir paplašinājies, arī kūkām un pusdienu ēdieniem. Taču galvenais, lai produkcijai būtu nemainīgi laba kvalitāte un pamata sortiments. Piemēram, jau no pirmās dienas klienti iecienījuši siera-šķiņķa trīsstūrmaizīti un ābolu sainīti, un tie te būs katru dienu. Tāpat iecienītas ir biežpiena plātsmaizes, šokolādes kūkas un Pavlovas kūkas. Vēl arī eklēri ir viena no mūsu vizītkartēm, un pēc tiem brauc pat no Daugavpils. Ir bijuši klienti no Jēkabpils, Rīgas, Liepājas un Ventpils. Arī tūristi nogaršo produkciju.

Istenībā garšu sortiments audzis, patei-

Konditorejas Marmelāde gardumu vitrinā – kūkas un kūciņas.

coties klientiem, kuri bieži paprasa, vai nevar pagatavot ko citu, un mēs arī ļaujāmies eksperimentiem. Tāpat par dažādiem eklēru pildījumiem pircēji izteikuši kādu jaunas garšas ierosinājumu. Arī paši smeļamies idejas, braucot uz meistarklasēm, nogaršojot kaut ko citās konditorejās. Katrs raksts, recepte un ideja sociālajos tīklos dod stimulu ko izmēģināt. Vērojām sezonālās tendences: ko vairāk pieprasa un kas garšo.

Ēdienkarte arī mainās – tagad uz rudeni būs karstie dzērieni ar riekstu un šokolādes garšu, dažādu dārzeņu krēmzupas.

Izejvielas ņemam no labas kvalitātes piegādātājiem, taču ne no vietējiem. Viss, ko piedāvājam, klientiem patīk, un dienas beigās viss saražotais ir izpērkts. Cenšamies gardumu plauktus dienas vidū papildināt, lai nepieļautu, ka uz pēcpusdienu tie ir tukši.”

Dārziņa bulciņas izpērk līdz pusdienlaikam

Konditorejā un veikalā Dārziņš mūs laipni sagaida Māris Beņķis, īpašnieka mazdēls, kurš palīdzēt sācis nesēn.

Viņš stāsta: „Mūsu konditoreja pastāv jau gandrīz 30 gadus. Cepam gan savam veikalam, gan pēc pasūtījuma. Pie mums visu ko var sarunāt, varam apmierināt visādas gardēžu vēlmēs. Visvairāk tiek izpērkta speķa pīradziņi un dažādas cukurmaizītes. Tāpat ļoti ātri iziet biežpiena smalkmaizītes. Ikdienā turamies pie tādām pārbaudītām vērtībām kā pītajām maizītēm ar rozīnēm, biežpiena bulciņām, magoņmaizītēm, picām, biežpiena kliņģeriem un plātsmaizēm, kas arī tiek izpērkta ļoti ātri. Produkcijas lielāko daļu izpērkdam jau līdz pusdienlaikam, tādēļ pēc iecienītās maizītes jānāk agrāk no rīta. Iecienīti ir arī pīrāgi un zemnieka rausīši ar gaļu.

Mums ir vairāki pastāvīgie klienti, kuri gadu no gada nāk pēc maizītēm. Viņiem svarīgi, lai piedāvājumā būtu tādas pašas, kādas viņi ēduši pirms 30 gadiem. Kūkas un maizītes pasūta arī no pašvaldības un citām iestādēm un uzņēmumiem.

Ik pa brīdim tiek pamēģināts kas jauns un izvērtēts, vai klientiem patīk vai tomēr ne. Esam mēģinājuši ieviest mango maizītes. Izejvielas cenšamies no vietējiem iepirkt tad, ja ir tādi, kas piedāvā draudzīgu cenu. Mēs savai produkcijai tomēr cenšamies cenu turēt zemāku, tāpēc grūti iepirkt no vietējiem ražotājiem, kas piedāvā dārgāk nekā lielie izplatītāji. Taču augļus un dārzeņus lielākoties pērkam no vietējiem. Ja varam dabūt vietējās olas, tad kūkas cepam no tām. To darām pēc pasūtījuma, pārsvarā ir mājas kūkas ar vārīto krēmu vai putukrējumu, ko paši putojam no īsta saldā krējuma. Neko netaisām ne no krējuma, ne olu pulvera. Vēl tiek ceptas kūkas ar citrona krēmu un medus kūciņas, tāpat taisām daudziem zināmo kūciņu Pārsla.”

Māris Beņķis ar konditorejas Dārziņš produkciju.

Amanda Gustovska
Jāņa Siliņa foto

PASAULĒ

Kas tā par vietu? 33. kārta

Izmantojot divus attēlus un nelielu informāciju par kādu pasaules vietu vai objektu, mēģini atpazīt, kā to sauc!

Viduslaiku pils, kas pēc Rīgas pils nopostīšanas Livonijas pilsoņu karā kalpoja kā Livonijas ordeņa mestru rezidence un ordeņa pārvaldes centrs. Pie pils izveidojās apmetne, kurai 1283. gadā ordeņa mestrs piešķīra pilsētas tiesības, tā bija Hanzas savienības locekle. Poļu un zviedru kara laikā – 1602. gada pavasarī – cietokšņa nocietinājumi pilnīgi iznīcināti, un tie vairs netika atjaunoti. 1878. gadā bijušās pils vietā sākās arheoloģiskie izrakumi. Pilsdrupas un tās ieskaujošais parks kļuva iedzīvotājiem par iecienītu atpūtas vietu. Pilsdrupās iekārtota estrāde un muzejs. Lai no pilsētas varētu nokļūt līdz pilskalnam, 1931. gadā no pretējā kalna pār 13 m dziļo grāvi tika uzcelts iekaramais tilts. No pilsdrupām paveras gleznains skats uz ezeru. Kā sauc pili, un kur tā atrodas?

Atbildi gaidām līdz 23. septembra 11.00, to sūtīt konkursam *Pasaules pazinējs, Kurzemniekam* 1905. gada ielā 19, Kuldīgā, LV-3301, vai e-pastā: konkursi@kurzemnieks.lv vai iemest redakcijas durvju pastkastē.

32. kārtas atbilde: Plitvices ezeru nacionālais parks, Horvātija.

Pareizi atbildējuši: Ārija Pušilova, Guna Pričina, Gunta Grundmane, Velta Višņevska, Inese Midrijāne, Maija Viļuma, Indra Grandava, Ausma Kreidere, Daina Gerente, Ingars Neimanis, Vineta Kondraņicka, Vilnis Bēniņš.

Konkursu atbalsta veikals *Cikāde*.

VĒSTURE

Kurzemnieks sadarbībā ar Kuldīgas novada muzeju piedāvā konkursu, kas liek papēstīt vēsturi vai vienkārši atcerēties dažādus notikumus jaunajā Kuldīgas novadā.

33. jautājums
Kādus svētkus svinēja ar šādi greznotām mašīnām? Kur automašīnas sastājušās?

Atbildi un, ja ir, arī atmiņu stāstu par attēlā redzamo līdz 23. septembra 11.00 sūtīt e-pastā: konkursi@kurzemnieks.lv.

32. jautājuma atbilde: Īvandes upes ūdenskritums Rendā.

Pareizi atbildējuši: Ausma Kreidere, Gunta Grundmane, Daina Gerente, Velta Višņevska, Maija Viļuma, Indra Grandava, Ingars Neimanis.

FOTOKONKURSS

Kas šajā attēlā ir citādāk?

Atrodi neatbilstības!

Atbildes līdz 23. septembra 11.00 sūtīt e-pastā: konkursi@kurzemnieks.lv vai fotoattēlu, izgrieztu no laikraksta (ne kopētu), sūtīt redakcijai 1905. gada ielā 19, Kuldīgā, LV-3301, vai iemest redakcijas vēstulju kastītē.

Pareizi atbildējuši: Gunta Grundmane, Ingars Neimanis, Velta Višņevska, Indra Grandava, Daina Gerente.

Konkursu atbalsta

ERUDĪTS

Atbildi meklējiet kādā no *Kurzemnieka* numuriem un līdz 23. septembra 11.00 sūtīt e-pastā: konkursi@kurzemnieks.lv!

Kā sauc dziedātājas Ances Krauzes mūzikas skolotāju Alsungā?

Atbilde: medicīniskais kļausns Dr. Jaukulis bija devies 20 dienu velobraucienā.

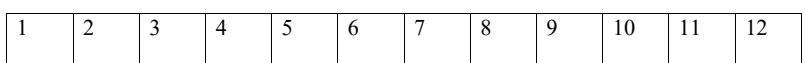
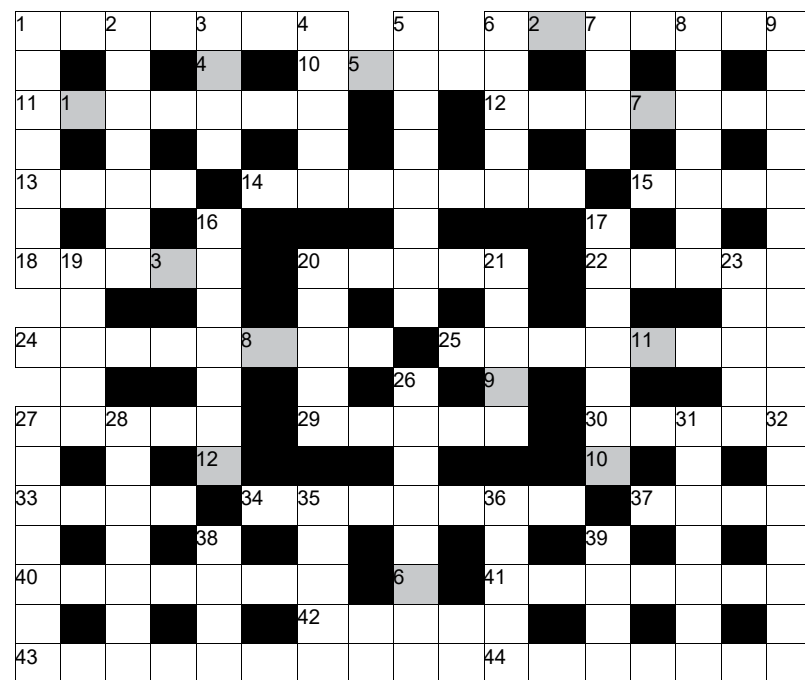
Pareizi atbildējuši: Gunta Grundmane, Velta Višņevska, Indra Grandava, Ausma Kreidere, Daina Gerente, Ingars Neimanis.

Konkursu atbalsta veikals *Pindzele*.

KRUSTVĀRDU MĪKLA

Veidojusi Agita Leontjeva.

Risinājumu gaidām līdz 23. septembrim.

Horizontāli. 1. Riņķa līnija Ptolemaja ģeocentriskajā sistēmā ar centru ārpus Zemes, pa kuru kustībā ap Zemi vienmērīgi pārvietojas planētas projekcija. 6. Līdzinātājtraktors kalnu slēpošanas trases sagatavošanai. 10. Sesavas labā krasta pieteka Jelgavas un Bauskas novadā. 11. Sengrieķu un romiešu mitoloģijā – kalnu nimfas. 12. Jebkurš pants, kas sastāv no četrām rindām un veido relatīvi pabeigtu domu. 13. Inku impērijas valdnieks un augstākais priesteris 11.–16. gs. 14. Daudzgadīgs rožu dzimtas ģints lakstaugs ar trim starainām lapām, baltiem ziediem un sulīgiem, aromātiskiem augļiem. 15. Franču komponists (1838–1875). 18. Kalns ar ieapaļu vai konusveida virsotni (Aizbaikālā, Tālajos Austrumos). 20. Plašs ekvatoriālais zvaigznājs, atrodas uz dienvidiem no Herkulesa; Latvijā vislabāk novērojams vasarā. 22. Ziemeļveida pērtiķis un tvērējastes pērtiķu ģints, sastopams Dienvidamerikas tropiskajos mežos. 24. Melnais lācis, mīt Ziemeļamerikas mežos. 25. Nelielas īru bungas, kas atgādina tamburīnu, parasti tiek gatavotas no kazas ādas. 27. Meklēšanās – viena no ziditājdzīvnieku dzimumcikla stadijām. 29. Plaknes daļa, ko ierobežo aploce; riņķis. 30. Aitu tēviņš. 33. Ķīmiskais elements – pelēki melns nemetāls. 34. Pilsēta Polijas Z, Pomožes vojevodistes administratīvais centrs, osta pie Baltijas jūras. 37. Vītulu dzimtas lapu koks ar garkātainām lapām. 40. Ķeltu mitoloģijā – Citpasaules valdnieka meita. 41. Bībeles personāžs Vecās derības vēsturisko sacerējumu ciklā – ar milzu spēku apveltīts senebreju varonis. 43. Pilsēta Japānā, Honšu salas DR. 44. Daiļa, glīta.

Vertikāli. 1. Noteiktiem vides apstākļiem pielāgojusies dzīvo būtnu forma. 2. Kopā, vienā vietā; vienuviet. 3. Valdnieks velsiešu mitoloģijā, ko ķelti pielūdz kā aizsardzības dievu. 4. Vadakstes labā krasta pieteka Saldus novadā. 5. Vispārējās lietošanas starptautisko telegrāfa sakaru tīkls, kas organizēts pēc tiešo savienojumu principa. 6. Asinsvada vai orgāna plīsums. 7. Ēģiptiešu mitoloģijā – rēķināšanas, rakstības un gudrības dievs, kurš pēcnāves tiesā atzīmēja dvēseļu svaru. 8. Eritrocītu vai hemoglobīna daudzuma samazināšanās asinīs; mazasinība. 9. Medikamentu, vitamīnu ievadīšana organismā intravenozas infūzijas veidā. 16. Airu kuģis vai neliels burinieks kravas pārvadāšanai Baltajā jūrā, kā arī upēs, kas tajā ietek. 17. Japānas 125. imperators, valdīja no 1989.–2019. gadam. 19. Balto mālu šķirne, ko lieto trauku izgatavošanai. 20. Austrumnieku (parasti musulmaņu) vīriešu galvassegas – drēbes gabals, ko aptin parasti ap cepuri. 21. Smalks, adatveidīgs graudzāļu zieda plēksnes veidojums. 23. Tautība Krievijā, Dagestānas Republikas augstkalnu daļas rietumos, viena no andoecu tautām. 26. Latviešu tautastērpu metāla josta. 27. Aizliegums ievest vai izvest (piemēram, preces). 28. Pagasta centrs Kuldīgas novadā. 31. Sīpolu ģints suga, viengadīgs vai divgadīgs augs, kurā sīpols sastāv no vairākām baltām, iegarenām daivām. 32. Nolūzis, zemē, ūdenstilpē parasti ilgi guļošs koks, tā daļa. 35. Rituāla mantras atkārtošana, kas, pareizi izpildīta, atkārtojas it kā pati no sevis, bez prāta līdzdalības. 36. Priekšmets, darbarīks – stienis ar āķveida galu kā uzkabīšanai. 38. Gadījumlieluma vērtība, kuras varbūtība ir vislielākā, t.i., variānte ar vislielāko absolūto vai relatīvo biežumu variācijas rindā. 39. Mazais svētceļojums uz Meku.

Pareizā atbilde: REIZESRĒĶINS – reināšanas tabula.

Atbildes. Horizontāli. 3. Auskaru. 9. Krāsa. 10. Kāres. 11. Ugarita. 12. Stiga. 14. Šinas. 15. Aports. 16. Īves. 21. Galerija. 23. Paspartū. 24. Aulis. 25. Enzīmi. 27. Astere. 28. Airis. 30. Traktāts. 31. Saķēdēti. 35. Stop. 36. Mākija. 39. Ceipe. 40. Sugas. 41. Plakete. 42. Slims. 43. Garde. 44. Astarte. **Vertikāli.** 1. Frite. 2. Tsuga. 4. Ungārija. 5. Karūsa. 6. Ratnīcas. 7. Rāmis. 8. Retas. 13. Apar. 14. Šerpas. 17. Agrests. 18. Gleznas. 19. Pricēt. 20. Kūlenis. 22. Ausis. 23. Pīlis. 26. Motete. 28. Atspulgs. 29. Saskatīt. 32. Ērlis. 33. Smiķņa. 34. Zeile. 35. Spams. 37. Auzas. 38. Gaudi.

Pareizi atbildējuši: Gunta Grundmane, Velta Višņevska, Daina Gerente, Bruno Mekšs, Gunta Vāciete, Vilnis Bēniņš.

Atmiņējumu, izgrieztu no laikraksta (ne kopētu), sūtīt uz redakciju *Krustvārdu mīklu konkursam, Kurzemniekam* 1905. gada ielā 19, Kuldīgā, LV-3301, vai iemetiet redakcijas vēstulju kastītē!

Uzvarētājam dāvana gādāta sadarbībā ar salonveikalu *Akcent's*.

PĀRDOD

SIA *SilJa* **AUTO** tirgus svin gada jubileju. Visiem auto īpašas atlaides. Kuldīga, Ventspils iela 107. Tālr. 25667465.

Audi 80 B4 **REZERVES DAĻAS**, 1,9, TDI. Tālr. 20249391.

SIA Vēvers ražo un piegādā priedes **KOKSNES** produkciju: skaidu briketes (145 EUR/paletes, šķeldu, mizas, skaidas, klucīšus (50 EUR/1,3 m³ Big Bag). Tālr. 26651831.

Kokskaidu **BRIKETES**: 140 EUR/t + piegāde. *Premium* klases kokskaidu granulas: 6 mm, 170 EUR/t + piegāde. Tālr. 26175462.

Piedāvājam kvalitatīvas bērza **BRIKETES**, ilgi deg, mazs pelnu atlikums, ar visu piegādi Kuldīgā 145 eiro par paleti. Tālr. 20331463.

SIA *AJG* plus – sazāģētu nomaļu **MALKU**. Tālr. 29399939.

MALKU maisos, kravās. Tālr. 26544462.

Skaldītu lapkoku **MALKU**. Tālr. 27885688.

Visu veidu **MALKU**. Tālr. 26153187.

Skaldītu un kluču **MALKU**. Tālr. 20396500.

Skaldītu un *šāļu* **MALKU**. Tālr. 24877409.

Sausu **MALKU**. Tālr. 29254530.

Krāmētu **MALKU**, ātra piegāde. Kravas cena: 110 EUR par skaldītu, 85 EUR par kluciem. Tālr. 26632723.

Skaldītu un kluču **MALKU** krāmētā veidā, piegādi nodrošina. Tālr. 25607959.

Pārdod liellopu trūdmēslus maisos. Cena par maisu – 3,50 EUR, maisa izmērs – 55x100 cm. Piegāde Kuldīgas novadā, sākot ar 3 maisiem, bez maksas. Piegāde notiek katru nedēļu sestdienās, svētdienās. Tālrunis informācijai 26361188.

Trūdējušus **KŪTSMĒSLUS** maisos ar piegādi, maiss – 3 EUR. Tālr. 26518070.

TRŪDMĒSLUS labai ražai. Tālr. 29590704.

11 mēn. vecas baltas un brūnas **DĒJĒJVISTAS**. Bez maksas piegāde, pērkot 10 gab. un vairāk. Tālr. 24976880.

PĒRK

Vēlos iegādāties **DZĪVOKLI** Kuldīgā. Tālr. 29621515.

AUTOMAŠĪNAS. Tālr. 20294598.

Z/s *SMAIDAS* pērk **MĀJLOPUS**. Tālr. 29437251, 28393052, 63341221.

SIA *AIBI* iepērk gaļas šķirnes krustojuma **BULĻUS**, teles eksportam. Liellopus, jaunlopus, teļus, jērus, zirgus kaušanai. Kautsvārā, dzīvsvārā. Paugstinātas cenas, apjoma piemaksas. Bioloģiem augstākās cenas. Samaksa tūlītēja. Svāri. Tālr. 20238990.

SIA *Valinda* **LIELLOPUS, JAUNLOPUS** dzīvsvārā. Tūlītēja samaksa. Tālrunis 29434034.

Briežu **RAGUS**, brauc pakāj. Tālr. 29886349.

Senlaicīgu **KALĒJA LAKTU**. Tālr. 26222564.

PSRS laika **KONDITOREJAS** riekstiņņu formiņas. Tālr. 26207295.

Vecos padomju laiku **TRAUKUS**. Tālr. 26277335.

ĶIPLOKUS, žāvētus ābolus un visu veidu pupiņas. Tālr. 29765478.

DAŽĀDI

MODRA AUTOSKOLA rīko B (28.09.), CE (05.10.) un C (22.10.) kategorijas kursus Kuldīgā. Tālr. 23071223, 26120089.

SILTINĀM mājas ar ekovāti, granulām un termoputām. Tālr. 26748235.

SADZĪVES TEHNIKAS remonts izbūvējamā. Tālr. 27501427.

Ātri un lēti ierīkojam **DZIĻURBUMUS**. Tālr. 29605105, 28205914.

Tīra **AKAS**. Tālr. 27448331.

SIA *Bērzi plus* notīra krūmu **APĀUGUMU** no laukiem un grāvjiem. **PĒRKAM** šķeldošanai zarus, zāģētavu atgriezumus, gatavo šķeldu, skaidu. Tālr. 29150380.

LĪDZJŪTĪBA

*Lai sapnis balts viņas dvēseli aijā
Un klusais miers ar saviem spārniem sedz.*

/Ā.Elksne./
Izsakām visdziļāko līdzjūtību Inesei Ignātei, no māmiņas atvadoties.
Interesu klubs *Dzīvot Laidos*

VAJADŽĪGI

SIA *Rajaks* (46102003750) – **STRĀDNIEKI** kokzāģētavā. Samaksa pēc padarītā darba, sākot ar 850 EUR. Tālr. 26228615.

ZĀĢERIM! Darbs mežā, 5 EUR/stundā. Elvis Šteinbergs. Tālr. 23202731.

Reg. Nr. 46103000234. Ventspils iela 15, Kuldīga, LV-3301

izsludina konkursu uz vakanto
SANTEHNIKA amatu
uz nenoteiktu laiku.

Darba pienākumi:

ūdensvada un kanalizācijas tīklu izbūve, pārbūve, remonts un citu saistītu pienākumu pildīšana.

Prasības:

pieredze darbā ar santehniku; atsauce un precizitāte; autovadītāja apliecība (B kategorija).

Mēs piedāvājam:

labus darba apstākļus un atsaucīgu kolektīvu; stabilu atalgojumu – 742 EUR bruto; sociālās garantijas.

CV sūtīt e-pastā kuldigas.udens@kuldiga.lv līdz 2021. gada 1. oktobrim. Sīkāka informācija pa tālr. 63320850, udens.kuldiga.lv

Reg. Nr. 46103000234. Ventspils iela 15, Kuldīga, LV-3301

izsludina konkursu uz vakanto
klientu apkalpošanas speciālista amatu
uz noteiktu laiku.

No pretendenta sagaidām:

- 1. līmeņa profesionālo augstāko izglītību;
- labas datora lietotāja prasmes un vēlamās iemaņas darbā ar programmu *Horizon*;
- kvalitatīvu klientu apkalpošanu;
- prasmi plānot un organizēt savu darbu;
- spēju strādāt saspringtās darba situācijās;
- atsauce, precizitāti un augstu atbildības izjūtu.

Pienākumi:

- informācijas sniegšana un apstrāde;
- klientu konsultēšana par sniedzamajiem pakalpojumiem;
- līgumu slēgšana par pakalpojumu izmantošanu;
- rēķinu izrakstīšana, izmantojot programmu *Horizon*.

Mēs piedāvājam:

- labus darba apstākļus un atsaucīgu kolektīvu;
- stabilu atalgojumu – 800 EUR bruto;
- pilnas slodzes darbu;
- sociālās garantijas.

CV sūtīt e-pastā kuldigas.udens@kuldiga.lv līdz 2021. gada 1. oktobrim. Sīkāka informācija pa tālr. 63320850, udens.kuldiga.lv

Lasi mūs arī internetā:
www.kurzemnieks.lv!

SIA KCE (41203037327)

aicina darbā

PALĪGSTRĀDNIEKU ELEKTROMONTĀŽĀ.

Vēlams darba pieredze celtniecībā vai elektromontāžā. Samaksa: no 840 EUR bruto. Tālr. 25444964.

SIA KCE (41203037327)

aicina darbā

ELEKTROMONTIERUS ar darba pieredzi (vēlams, ar pieredzi arī *AS Sadales tīkls* objektos).**Par priekšrocību tiks uzskatīts, ja ir:**

- pieredze gaisvadu līniju objektos;
- *Sadales tīkla* operatīvās tiesības;
- kabeļu montiera apliecība;
- spriegumaktīvo darbu tiesības;
- augstkāpēju tiesības;
- B, C kategorijas autovadītāja apliecība;
- ekskavatorista tiesības.

Darbs Kurzemē.

Atalgojums: no 1200,00 EUR bruto (pirms nodokļu nomaksas). Tālr. 25444964.

SVEASKOG

BEZ MAKSAS attīra no krūmiem laukus un citas aizaugušas platības.

PĒRK zarus, cirsmu atlikumus, šķeldojamu materiālu.

☎ 25 622 293 (Ārī)

VESELĪBAI

Zināmas un nezināmas galvassāpes

Starptautiskajā sāpju mēnesī no 20. līdz 23. septembrim Latvijas Galvassāpju pacientu biedrība rīko pirmo tiešsaistes migrēnas forumu *Zināmās un nezināmās galvassāpes*.

Veselības aprūpes speciālisti skaidros, kas ir migrēna, kā to ārstēt un kā tā ietekmē ikdienas paradumus. Tiešsaisti varēs skatīties biedrības Facebook lapā: www.facebook.com/galvai.lv.

Programma

21. septembrī 16.00–16.45 *Migrēnu var ārstēt*. Kādas ir ārstēšanas metodes, kas ir medikamentu atkarīgas galvassāpes? 16.45–17.30 *Migrēna un hormoni*. Kādēļ migrēna trīsreiz biežāk skar sievietes, kā tā attīstās dažādos dzīves posmos, un kā ar to sadzīvot grūtniecības laikā? **22. septembrī** 16.00–16.45 *Migrēna un uzturs*. Ēšanas ie-

radumu un liekā svara ietekme uz migrēnu, pacientu ideālā ēdienkarte. 16.45–17.30 *Migrēna bērniem un pusaudžiem*. No kura vecuma migrēna var sākties, kā to ārstēt, un kā palīdzēt bērnam šo saslimšanu pieņemt? **23. septembrī** 16.00–17.00 *Sadzīvot, nevis izdzīvot*. Kādu finanšu slogu migrēna nes valstij un pacientiem, un kad zāles pret to tiks kompensētas?

INTERESANTI

Kā klausāties mūziku

Ārhusas universitātes pētnieki Dānijā atklājuši, kā smadzenes uztver mūziku. Līdzīgi, kā tās spēj pārslēgties no tagadnes mirkļa uz nākotni, modelējot dažādus iznākumus un situācijas, lai cilvēks par nākotni justos drošāks, arī mūzikas klausīšanās, kā izrādās, nav pasīva. Līdz šim domāts, ka mūziku mēs uztveram, it kā atskatoties uz izskanējošo skaņdarbu, taču patiesībā smadzenes jau iepriekš aktīvi sagaida nākamās notis un paredz muzikālās frāzes skanējumu. Smadzenes to izdara, apstrādājot informāciju par to, kas jau ir izskanējis. Tā klausītājs vienmēr ir vienu soli priekšā skaņai. Neziņas pilns ir brīdis, kad beidzas viena frāze un sākas nākamā, jo tā var būt pilnīgi atšķirīga un sagādāt pārsteigumu, jo gaidīts kas cits. Šis pētījums arī parāda smadzeņu spēju noteikt, kad viena muzikāla frāze vai pat valodas teikums ir pabeigts vai nepabeigts.

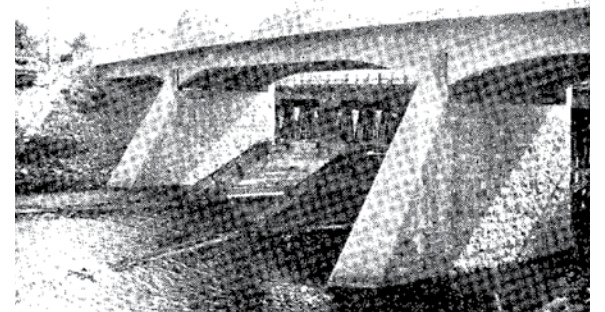
SEN

Izbūvēts lielākais dzelzsbetona tilts Kuldīgas apriņķī

Šinīs dienās atklāta satiksme pār jaunbūvēto tiltu uz Kuldīgas-Stendes ceļa pār Abavu pie Rendas ciema. Tilts izceļ Rendas ciemā Abavas gleznainos krastus un piedod tiem vēl lielāku krāšņumu.

Tilta balstu būvi Šoseju un zemes ceļu departaments uzsāka 1936. gada 7. maijā. Darbu kopējā izmaksa sasniedz 130 000 Ls. Tilta dzelzsbetona izbūves garums ir 63 metri, un tā būvēta uz mūra balstiem ar 3 pārlaidumiem. Virsbūves konstrukcija ir nepārtraukta dzelzsbetona sija un 18 cm bieza brauktuves plātne. Braucamā daļa izbūvēta 6 metrus plata, bet ietves ir 1,25 metru platas ar asfalta segumu.

Tiltā iebūvēts: 247 t cementa, 59 t dažādu dzelzu un tērauda, 1015 m³ laukakmeņu un 500 m³ grants. Būvei izlietoti tikai vietējie materiāli, jo arī dzelzs iegūta, pārkausējot Liepājas drāšu fabrikā pie vecā Rīgas dzelzs tilta pārbūves iegūtos vecos lūžņus.

Jaunais Kurzemnieks 1938. gada 7. septembrī

Uz dienu – Kurzemes dzejas galvaspilsēta

23. Kurzemes Dzejas dienas šogad notika Saldū. Māra Čaklā pilsētā tikās dzejnieki no Kuldīgas, Talsiem, Tukuma, Ventspils, Liepājas un Saldus.

No Kuldīgas piedalījās Ligita Mežkalne un Inta Brūkle. Aija Puzarele šoreiz bija kopā ar liepānieku grupu un ir vienīgā no bijušā Alsungas novada.

Dzejas dienas sākās ar satikšanos pie kultūras centra, bet pasākums notika pagalmā, kur teltī dzejnieki varēja pamielot gan garu, gan mīsu. Katrs novads nedaudz iepazīstināja ar sevi. Tad notika jaunā un daudzsološā autora Aleksandra Barona dzejas darbnīca, kurā ikviens tika aicināts padomāt par saviem grēkiem vai lielākajiem meliem un par tiem uzrakstīt dzejoli, tādējādi kā grēksūdzē atbrīvojoties no vainas apziņas. Vairums arī bija tik drosmīgi, ka nupat tapušo tekstu nolasīja. Īpaši izcēlās kāda Talsu autora teksts, kas bija ironiska pasmiešanās par sevi un sīkām kļūmēm, kādas gadījās šajā pasākumā, – par kafiju, kas izlieta uz baltā galdauta, par pārāk daudzām apēstām uzkodām un tamlīdzīgi.

Pēc tam muzejpedagoģe Dace Micāne-Zālīte no Ojāra Vācieša muzeja iepazīstināja ar šī autora dzejas virtuvi – pierakstu burtnīcām un īpaši zīmētām dienas izjūtu kartēm, aicināja visus veidot Kurzemes dzejas kladi: katra pilsēta saņēma lapas citā krāsā, uz kurām

Dzejas dienu stafete nodota. No labās – Latvijas Rakstnieku savienības Liepājas nodaļas vadītāja Linda Zulmane un Saldus novada pašvaldības kultūras projektu speciāliste Zaiga Vēja.

tapa dzejoli par ceļu visdažādākajās nozīmēs. Kuldīgas krāsa bija zaļa, Liepājas – zila, Ventspils – dzeltena, mājiniekiem tika violetā. Drosminieki varēja darbus nolasīt skaļi. Arī A.Puzarele radīja patiešām labu dzejoli.

Tad rakstošie varēja rūcošos vēderus piepildīt ar gardu soļanku un nofotografēties pie jaunajām Saldus skulptūrām – tēliem no Jaņa Rozentāla leģendārās gleznas *No baznīcas*. Pēc tam visi devās uz M.Čaklā skvēru, kur sanākušos priecēja ar saviem lasījumiem. Lai gan laika vecis pēkšņi izdomāja, ka saulainā diena jāatsvaidzina ar pamatīgu lietusgāzi un nelielu negaisu, īstus māksliniekus tas nebiedēja. Atraduši patvērumu gan uz skatuves, gan zem kokiem, viņi turpināja vērot gan pārējo

dzejnieku videopriekšnesumus, gan citu novadu uzstāšanos. Katrs novads bija sagatavojis lasījumus, lai parādītu labāko, kas pa šo laiku uzrakstīts. Skatītāji gan izklīda, tomēr Dzejas dienas vairāk ir svētki pašiem autoriem. Kā īpaša dāvana bija Saldus dzejnieka un dziesmu autora Laura Valtera koncerts *Mirkli ieklausies*.

Visbeidzot Saldus novada pašvaldības kultūras projektu speciāliste Zaiga Vēja Dzejas dienu stafeti nodeva Latvijas Rakstnieku savienības Liepājas nodaļas vadītājai Lindai Zulmaņai. Nākamgad Kurzemes dzejas galvaspilsēta būs Liepāja.

Aija Puzarele,
Agrita Maniņa (Saldus Zeme)
Agritas Maniņas foto

DĀRZĀ

Ārija Rudlapa, agronome

21., 22. septembris. Lapu dienas. Sēj zaļmēslojuma augus. Pļauj zālienu. Stāda kokus un krūmus. Augus laista.

23., 24. septembris. Augļu dienas. Novāc augļus un augļu

dārzeņus. Sēj ziemājus. Spiež sulu, gatavo ievārījumu, konservē. Stāda augļu kokus un ogulājus.

25.–27. septembris. Sakņu dienas. Novāc kartupeļus un sakņaugus. Stāda kokus un krūmus. Apstrādā un mēslo augsni. Veido komposta kaudzes no augu atliekām un koku lapām.

28.–30. septembris. Ziedu dienas. Stāda narcises, tulpes

un citas pavasara sīpolpuķes, dekoratīvos krūmus un ziemcietes. Novāc gladiolas, dālijas, galtonijas. Ievāc puķu sēklas. Apgriež ziemcietes. Novāc augļus, lasa ogas. Liek ražu glabātavās. Gatavo ievārījumu, spiež sulu, konservē, kaltē.

1. oktobris. Lapu diena. Sēj rudzus zaļmēslojumam. Stāda ziemas sīpolus pavasara lokiem. Augus laista.

Lasi mūs arī internetā:
www.kurzemnieks.lv!

SIA «Krauzers»
PĒRK ZARUS šķeldošanai un mežā pie ceļa visu veidu APALĶOKUS
Tālrunis 29246459
realizacija@krauzers.lv

Esi mūsdienīgs!
www.307.lv
Studijumus laikrakstā Kurzemnieks
iesniedz ērti no sava datora
307.lv

KURZEMNIEKU

OKTOBRIM
VAR ABONĒT:

līdz 28. septembrim

- PASTĀ,
- PIE PASTNIEKIEM,
- REDAKCIJĀ UN WWW.ABONE.PASTS.LV (IETAUPOT 1,50 EIRO).